

Zasavc

hrastnik - trbovlje - zagorje - litija - radeče

TISKOVINA
Poštnina plačana
pri pošti 3102 Celje

Številka 24, letnik 19
27. 11. 2008, cena 1,13 €

Knjižnica

sp
ZASAVC
2008

352(497. 12 Zagorje ob Savi)

0090666, 24

COB155

ZASAVC TISKOVINA

2000 €

KNJIŽNICA TRBOVLJE

...več v Zasavci

Samo: 031 726 814

SEMOS
Aleš: 041 615 050

masažni aparati

www.semos.si

ZANESLJIVE
INFORMACIJSKE REŠITVE

RSH

Pošlajte več informacij na www.rsh.si

Knjižnica Toneta Seliskarja
ul. 1. junija 19, 1420 Trbovlje

Bila je (le) vaja

Z Andrejem Zorkom o mobilizirancih

Nandetov prvi literarec

Porednik in nesrečni 'pizdeki'

GREMO v kino!

Vsako številko Zasavca
imate možnost dobiti

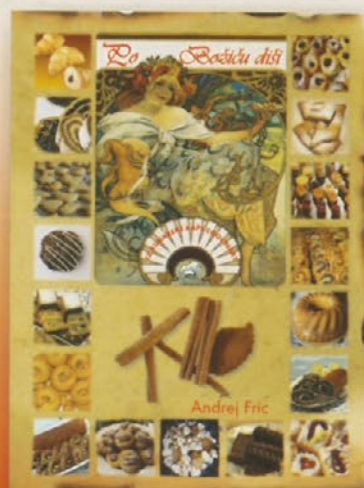
**2+2 brezplačni
kino vstopnici.**

...več na strani 37

Velika uspešnica Andreja Frica:

PO BOŽIČU DIŠI

Recepti, ki si jih želi vsaka gospodinja ali ljubitelj sladke
kulinarike. **Preko 1000 strani receptov** o piškotih, kolačih,
tortah, roladah itd.. Kuharica, kjer je zbrano največ dobrih
receptov do sedaj. Recepti so enostavno napisani za vsako
gospodinjo in še tako nevešči peke, lahko pripravijo sladke
sladice.

RODA VEZAVA, 1050 STRANI. CENA: 59,00€

PODJETNIKI POZORI! KNJIGA JE PRIMERNA TUDI KOT
ZELO LEPO POSLOVNO DARILO!
(pri večjem številu naročenih knjig, nudimo lep popust)

Naročila sprejemamo na telefon: 03 5452-666, faks: 03 5473-166 ali pisno na naslov: GRAFIKA GRACER d.o.o., Lava 7b, 3000 Celje.

SPAR

Zagorje

Točke zvestobe!
od 27.11.2008 do 17.02.2009

DVOJNE TOČKE ZVESTOBE
od 27.11. do 30.11.2008

*Nakit, v katerega
se boste zaljubili.*

Visoko kakovosten, ročno izdelan nakit iz kolekcije Silvano Brizzi Milano vas bo navdušil.

Vsi kosi nakita te serije so iz srebra čistosti 925, okrašeni so z razkošnimi kockastimi cirkonijevimi kamni, okrasnimi kamni ali pravimi biseri.

Nakit je eleganten in primeren za nošenje ob različnih priložnostih.

1 točka

5 €

Silvano
BRIZZI
MILANO

Srebro čistosti 925

2008 Silvano Brizzi® Milano

SPAR

INTERSPAR

SPAR SLOVENIJA d.o.o., Ljubljana, Letališka cesta 26

zasavc
Hrastnik • Trzinje • Zagorje • Ilirja

27. november 2008

UVODNIK

Morate prebrati:

**Andrej in Jure
iz Dewesofta**

4

**Novogradnja
daljnovoda**

6

**Zimska oprema
motornih vozil**

13

**Intervju:
Andrej Zorko**

18

**Viba - lepotica na
obronku Ljubljane**

20

**Reportaža: Reševalna
vaja v jami Hrastniku**

23

**Narde Razboršek na
svojem literar, večeru**

26

**Samo vztrajnost lahko
obrodi sadove**

29

**Aleksij Porednik:
Nesrečni 'pizdeki'**

35

Dnevi so zelo, zelo kratki in noči so dolge, predolge za ljudi, ki se počutijo same in osamljene, kljub vrvežu na ulicah in že (po zdravi pameti malce prezgodaj) svetleči okrasitvi. Praznični čas se pričinja, ko se prijetno zimsko umirjeno počutje še ni prav dobro zasidrilo v dušah ljudi. Mladi so se komaj utirili po krompirjevih počitnicah, ko že prihajajo novoletne in potrošniško obnoreni starši kar ne najdejo časa za svojo mladež. Oni pa... Po svoje? Ne,

po zgledih odraslih – saj je vendar čas praznikov! Tole vse skupaj gre malo zelo hitro mimo nas. Medtem pa so minute, ko se le malce ustavimo in se zamislimo nad hitenjem nekam, kdo ve kam, hudo redke. Bili so časi, ko je čas tekel počasneje in verjamem, da so bili ljudje, v malce manj obilnih potrošniških dobrinah, bolj odprti in prijazni do sebe in do drugih. Ne, nimam namena izražati želja, da bi se povrnili stari časi. Hotela bi le, da bi bili današnji bolj prežeti z ljubeznijo, prijateljstvom in sočutjem. Nobenega usmiljenja, prosim! Le sočutje! Usmiliti se koga ali čutiti z njim, to ni isto. Razmislite. Mogoče je to tema za dolge zimske večere, ko si zavestno prepoveste karkoli delati, ugasnete televizijo in se prenehate ukvarjati z recesijo in podobnim, saj pri reševanju teh in takih kriz kot posameznik nimate nobene moči in vpliva. Kaj pa potem lahko v tem adventnem času dobrega storite? Ko prižgete prvo svečko na adventnem venčku, pogasnite luči in sledite utripajočemu plamenčku. Pustite mislim, da gredo druga za drugo svojo pot in se ne trudite razumeti – kjer je razum ni ljubezni! Ne bodite nasilni do sebe, še manj pa do drugih.

Ne poskušajte razumeti, zakaj leži vaš sokrajan ves nebogljen, umazan in zapit v teh hladnih novembrskih dneh, ko se med deževne kaplje mešajo snežinke, na klopci v parku pod gosto smreko. Ne, da ne bi imel kje bolj primerne prenočišča, ne. On noče drugam! In, če se je v tem zemeljskem bivanju odločil, da propade na svoj način, bi morali to njegovo odločitev spoštovati. Mar ne povzdigujejo vsa verstva mučnikov? Pravzaprav so bili tudi to le ljudje, ki so hoteli živeti na svoj način, po svojih prepričanjih in vedenjih. Ojej, kako znamo biti dvojni. Eden sme, kar drugi ne sme, ob tem pa sami veselo in seveda, na skrivaj, zadovoljujemo svoje potrebe, ker menimo, da za ta čas veljavne moralne in družbene norme, niso sprejemljive. Kdo postavlja te norme? Mi! In zakaj jih prav veselo kršimo? Ker jih nismo postavljali iz prepričanja in – le zakaj jih ne bi spremenili v take, ki bodo nastale iz prepričanja? Mučeništvo? Ne, ljubezen do sebe!

Urednica Marta

NASLEDNJA ŠTEVILKA IZIDE

11. decembra 2008

Naslovnica:
Bila je vaja!
Slika: Fanči Moljk

Zasavc-a izdaja Grafika Gracer d.o.o.,
Lava 7b, 3000 Celje, tel. 03 54 52 666, fax 03 54 73 166.
Glavna odgovorna urednica: Marta Hrušovar.
Uredniški odbor: Stanislava Radunovič, Fanči Moljk, Anton Šutar in Boštjan Grošelj.
Redakcija se zaključuje ob ponedeljkih ob 12.00 uri.
Prodaja, trženje in tisk: Grafika Gracer, Celje.
Tiskano en dan pred izidom v nakladi 2000 izvodov.
Naslov uredništva: Zasavc, Cesta zmage 3, 1410 Zagorje ob Savi.
Telefon: 03 56 64 250, Faks: 03 56 64 494
GSM: 041 410 734, komerciala: 031 822 533, 040 267 411.
E-mail urednica: hruski@siol.net, E-mail: zasavc@email.si, http://zasavc.gajba.net
Zasavc je štirinajstdnevnik, izhaja ob četrkih.
Letna naročnina je 28,17 EUR (6.750,00 SIT), polletna 13,52 EUR (3.240,00 SIT).
Naročnina za tujino je 81 EUR ali druga valuta v protivravnosti.
V ceno je vračunan 8,5 % DDV.
Odpoved naročnine sprejemamo v pisni obliki po obračunskem obdobju.
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne honoriramo in ne vračamo.
Brez dovoljenja urednika ponatis člankov ni dovoljen.

V želji, da pomagamo razčistiti pojem »recesija«, smo v uredništvu pobrskali po nekaj različnih virih in izbrskali razlago, ki bo pomagala razpihati meglo v našem poznavanju gospodarskih tokov in krize, ki ji ta trenutek še ne vemo konca.

Kdaj govorimo o recesiji? - Recesija? Ali res?!

V ekonomski teoriji srečamo več različnih opredelitev in definicij tega pojma, vendar v največ virih in tudi v akademskih krogih prevladuje opredelitev, ki jo najdemo tudi v bibliji sodobne ekonomije, Samuelsonovi Ekonomiji. Avtorja v okviru razlage poslovnega cikla govorita tudi o recesiji, ki jo označita kot padanje bruto družbenega proizvoda (BDP) v nekem območju (praviloma državi), ki traja vsaj dve zaporedni četrtletji ali več. V praksi, in kot se je izkazalo, tudi v mnogih prispevkih v različnih medijih v zadnjih tednih, mnogi avtorji očitno zamenjujejo pojma recesija in stagnacija. Tudi opredelitev stagnacije v različnih virih sicer ni povsem enotna, vendar kot stagnacijska v ekonomiji opredelimo tista obdobja, ko se BDP ne zmanjšuje, ali pa celo raste po nizkih stopnjah, ki so enake ali nižje od stopenj rasti v prejšnjih opazovanih obdobjih. Ključnega pomena je, da v času stagnacije opazovana ekonomija zelo upočasnjeno raste, ali ohranja enak nivo gospodarske aktivnosti kot v preteklih opazovanih obdobjih, praviloma četrtletjih ali letih.

Imamo recesijo, stagnacijo ali (še vedno) gospodarsko rast?

Odgovor se razlikuje od države do države, oz. po ekonomskih območjih, še posebej, če govorimo o EU.

Evroobmočje.

Najprej izpostavljamo, da bomo govorili samo o delu EU, o evro območju. EU kot celoti kaže bolje, saj v novih članicah beležimo in pričakujemo še vedno opazno gospodarsko rast. Po (za evro območje) razmeroma visoki gospodarski rasti v preteklih letih, se je le-ta v letošnjem letu bistveno umirila in njena ocena za prvo četrtletje letošnjega leta znaša 0,7 %,

v drugem četrtletju pa -0,2 %. Tudi za tretje četrtletje se pričakuje rezultat zelo blizu ničle, glede na dogajanje v zadnjih tednih, bo zelo verjetno imel negativni predznak. Gledano četrtletno, obstaja velika verjetnost, da se evro območje po zgoraj opisanih kriterijih kratkoročno nahaja v recesiji. Recesijo sta že na glas priznali Irska in Francija, resni kandidatki sta še Italija in Nemčija.

ZDA.

Po izhodu iz krize v letih 2000-2003 so v ZDA tudi letos beležili opazno gospodarsko rast. Ta je temeljila predvsem na povečanem izvozu, ki mu je dal krila šibak dolar. Kljub vsem črnogledim napovedim in komentarjem, ki smo jih slišali v zadnjem letu, se lahko ZDA, po podatkih za zaključeno drugo četrtletje tega leta, pohvalijo s solidno 3,3 % realno gospodarsko rastjo na medletni ravni.

Kaj lahko pričakujemo?

Mednarodni denarni sklad (MDS) napoveduje, da lahko na globalnem nivoju v letu 2008 pričakujemo 3,7 % gospodarsko rast, v 2009 pa 3,8 %. Iz pričakovanih minimalnih rasti v razvitih državah je jasno, da bodo k temu največ prispevala gospodarstva v razvoju, kjer bo pomembno vlogo odigralo interno povpraševanje. MDS še meni, da je verjetnost globalne recesije v obdobju 2008-2009 zato le 25 %. Takšna je zadnja realna ocena. Seveda analitiki in zato tudi mi dodajamo, da je vse skupaj odvisno od dogajanj v prihodnosti. Zadnji dogodki ne dajejo ravno rožnatih obetov.

Vir: www.revijakapital.si

Andrej in Jure iz Dewesofta - podjetnika leta 2008

V sredo, 19. novembra 2008, je revija Podjetnik objavila dobitnike naziva podjetnik leta 2008, osemnajste ga po vrsti. Med petimi nominiranci so se odločili za Andreja Orožna iz Hrastnika in Jureta Kneza iz Trbovelj, ki delata s svojo dvanajstčlansko ekipo v firmi Dewesoft v Trbovljah.

Slovensko javnost so navdušili s svojimi uspehi že pred meseci, ko smo izvedeli, da NASA vsa svoja vesoljska plovila nadzoruje z njihovo digitalno računalniško opremo. To pa je tudi vodilo komisijo, da se je odločila zanje: s svojimi odličnimi izdelki so se prebili na svetovni trg. Izdelujejo pa tudi programsko opremo in merilne instrumente za ekipe v formuli 1, za Ferrari, Bosch in druge. »Na recesijo pa smo se pripravili za avtomobilsko industrijo s serijo cenejših izdelkov,« pravi njihov vizionar dr. Jure Knez.

Ekipa je delovna, kljub vsem uspehom skromna, kar kaže tudi izjava direktorja Andreja Orožna za medije: »Pri nas je še veliko tako uspešnih podjetij...«

V ponedeljek, 24. nov. sta bila Andrej in Jure tudi ime tedna na radiu val 202, letos že drugič. Iskrenim čestitkam se pridružuje tudi Zasave!

Besedilo: Fanči Moljk

Posledice finančne krize za zasavsko gospodarstvo in ravnanje bank

Gospodarska zbornica Slovenije, Območna zbornica Zasavje je v ponedeljek, 17. novembra 2008 povabila na posvet direktorje in finančne direktorje, da skupaj z gostoma, predsednikom uprave NLB, Marjanom Kramarjem in direktorjem GZS mag. Samom Hribar Miličem, spregovorijo o današnji situaciji, ki pljuska tudi v naše kraje.

Predsednik uprave NLB je opozoril, da na podlagi stoletne statistike ugotavljajo, da je bil v ZDA povprečen letni donos 5 %, gotovina pa je realno letno prinašala 4 % negativno vrednost. Ob teh ugotovitvah se ne more nihče slepiti, da bo tudi v prihodnje tako, ampak lahko ugotovi le, da je vsaka višja donosnost bolj rizična. Nadpovprečna agresivnost slovenskih investitorjev ima za posledico veliko tveganje. Tudi naložbe v zlato so špekulativne in ne morejo obvarovati pred inflacijo. Borzni posredniki so v veliki meri vodili igro na Borzi, ne meneč se na komitente ali bodo dobili ali izgubili. Bančniki si kaj takega ne morejo privoščiti, saj si želijo dolgotrajnih poslovnih odnosov s komitenti, zato verjame, da le z bančno depozitno vlogo dobi komitent iz 750.000 evrov en milijon. Enako, kot si bančniki prizadevajo imeti dobre komitente, si podjetniki prizadevajo imeti povezave s kupci, ki redno plačujejo. Danes sta vse bolj pomembni komponenti poslovanja kvaliteta in stroški. Kriza je lahko dober vzrok, da bosta še bolj izpostavljena pri poslovanju. Vse bolj se bodo v prihodnje zavedali pomembnosti likvidnosti in možnosti, ki jih bodo zato imeli kot posamezniki ali kot poslovni subjekti. Nastala je kriza povpraševanja, zato se je trend prodaje obrnil navzdol. S pravnimi poslovnimi odločitvami, ko se pravočasno reagira na nastalo situacijo, je mogoče povleči pozitivne možnosti tudi v času krize.

Direktor GZS Samo Hribar Milič je poudaril odvisnost domače industrije od izvoza in posledično temu znižanje prihodkov v proračunsko blagajno. Zato bi bile potrebne nekatere spremembe: enostavnejša, podjetjem bolj naklonjena in prijazna država, poenostavitev davčnega sistema in znižanje davčnih obremenitev, umik države iz gospodarstva, učinkovitejša uporaba znanja in sistema spodbud za pretok znanja med gospodarstvom in univerzami, nabor velikih nacionalnih projektov podprtih s sredstvi evropskih skladov, bolj pregleden sistem socialnih pomoči, ki bi motiviral posameznike k aktivnostim, racionalnejši zdravstveni sistem, bolj vzdržan in aktivnost spodbujajoč pokojninski sistem.

Nedvomno bo koristneje, da bo v kriznih časih prevladoval socialni dialog in konsenz, ne pa »dogovarjanje« s stavkami, ki bi situacijo le še poslabšale. V teh časih se bo potrebno samostojno odločati in postaviti prave načrte, ki bodo vodili iz krize in k uspešnejšemu poslovanju tudi po krizi. V razpravi so ugotavljali, da recesija ni zaobšla našega gospodarstva in da je močno povezana z izvozom, ki predstavlja kar 70% bruto družbenega produkta. Stojan Binder, predsednik OZ Zasavje je bil pri tem optimističen, saj

se je izkazalo že v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, da se gospodarstvo zna prilagoditi, vsekakor pa bo tudi tokrat nekaj žrtev.

Območna enota Zavoda za zaposlovanje še nima podatkov o večjem odpuščanju delavcev, vendar predvidevajo, da bo največ brezposelnih z nižjo izobrazbo, ker so težje zaposljivi.

Večkrat je bilo omenjeno financiranje v znanje »na zalogo«, ki bi omogočilo večjo možnost zaposlovanja na različnih področjih, če bi se iskanci zaposlitve lažje prilagodili zahtevam prostih delovnih mest.

Ne na posvetovanjih in seminarjih, ampak le v podjetjih samih bodo lahko reševali svojo problematiko. Najbolje bo, če se bodo zanašali na lastne sile in svoje strokovnjake.

Besedilo in slika: Irena Vozelj

Vojka Povše odstopa!?

Člani KS Dol so se zbrali na svoji 23. seji sveta v četrtek, 20. novembra 2008.

Najprej so opozorili na drevesa ob potoku Brnica, ki ogrožajo varnost v prometu in predlagali ureditev javne razsvetljave na območju križandolske ceste, ko se bo urejalo kanalizacijsko omrežje. Ker je tudi sicer kar nekaj pripomb krajanov glede na ceste, kanalizacijo in podobno, bodo sklicali zbor krajanov, kamor bodo povabili tudi občinsko vodstvo. Govorili so tudi o koriščenju prostorov KS, ki jih morajo drugi uporabniki zaradi večje preglednosti beležiti v zvezek, ki ga imajo na razpolago v gostinskem lokalu upokojencev v isti stavbi. Tako tudi ne bo prihajalo do nesporazumov. Zaradi nesporazumov namerava predsednica KS Vojka Povše odstopiti z mesta predsednice, vendar drugi člani upajo, da si bo še premislila.

Glede na lanskoletne obljube KS Dol, da bodo letos spet organizirali miklavževanje, kar je bilo sprejeto z navdušenjem, so ugotovili, da nimajo denarja in zato predlagajo, da ga izvede Turistično društvo Hrastnik.

Fanči Moljk

Novogradnja daljnovoda Beričevo – Trbovlje

Izgradnja novega daljnovoda na območju Zasavja je potrebna za zagotovitev kakovostne in zanesljive dobave električne energije, saj obstoječe daljnovodno omrežje srednje napetosti ne bo več zadostovalo.

Posebna kritična točka je RTP Litija, ki jo je potrebno priključiti na višji (110 kV) napetostni nivo. Področje Litije je problematično do te mere, da je že samo vzdrževanje skorajda nemogoče. ELES (Elektro-Slovenija d.o.o.) je pri Ministrstvu za okolje in prostor že pridobil dopolnjen predlog Državnega lokacijskega načrta, s katerim je novi daljnovod umeščen v prostor. Gre za daljnovod 2 x 110 kV, skupna dolžina je 38,2 km; 149 stebrov pa bo v konstrukciji.

Vlada RS pa je na svoji redni seji 1.10. 2008 sprejela Ured-

bo o državnem lokacijskem načrtu. ELES se sedaj loteva priprave vse potrebne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, pripravljala dela do pridobitve gradbenega dovoljenja pa bodo predvidoma potekala še več kot leto dni. Gradnja bo potekala v dveh fazah in sicer Beričevo – Litija, nato Litija – Trbovlje. Trasa bo potekala skozi pet občin (Dol pri Ljubljani, Moravče, Litija, Zagorje ob Savi in Trbovlje). Poudariti je treba, da se trasa, ki je začrtana v Državnem lokacijskem načrtu, skorajda v celoti izogiba naseljenih področij.

Po viru: MaH

Letošnja proizvodnja TET bo primerljiva s predvideno in z lansko proizvedeno

Proizvodnja električne energije je bila v TET v prvem četrtletju nekaj giga vatnih ur nad planom, glede na predvideno proizvodnjo 630 Gwh.

S Holdingom Slovenske Elektrarne so se pogovarjali še o dodatni količini in glede na krajši remont in razpoložljivi čas obratovanja, ko naj bi v jesenskih dnevih dodatno proizvedli še za 60 Gwh električne energije, smo za nekaj pojasnil ob tem poprosili tehničnega direktorja Vojteha Logarja.

Kakšna je bila proizvodnja do sedaj in kako bo do konca leta?

Načrt za letošnje leto je 630 GWh in računamo, da ga bomo dosegli do konca meseca novembra. V mesecu decembru bomo za potrebe Holdinga proizvedli še nekaj energije čez plan, odvisno od tega, kakšne bodo potrebe.

Kakšni so načrti za naslednje leto?

Za naslednje leto je načrt isti kot za letošnje leto, to je proizvodnja 630 GWh električne energije.

Je to vse, ali je predvideno tudi kaj nad-planske proizvodnje električne energije?

To je količina, ki jo s pogodbo sklepamo s Holdingom Slovenskih elektrarn. Vso to energijo prevzame Holding in se zato tudi z njim dogovarjamo za nad planske količine. Mi smo namreč ena od družb v skupine HSE, preko katere se trži vsa proizvedena energija v Holdingu.

Kolikšen pa je sedaj vpliva Holding za izvedbo remontov pri vas?

V pripravah in izvedbi smo časovno in po obsegu del še vedno avtonomni, tako da Holdingu samo poročamo o naših načrtih in obsegih remonta.

Kaj pa odločanje o višini sredstev za remont?

Dela načrtujemo in pripravljamo sami in s tem tudi predvi-

deno porabo sredstev za ta namen. Holding dobi poročilo o višini porabljenih sredstev samo v vednost. Pri večjih posegih, kot jih predvidevamo v letu 2010, to je zamenjava/obnova statorja generatorja in modernizacija visokotlačnega in nizkotlačnega dela turbine, smo morali pridobiti soglasje nadzornega sveta TE Trbovlje.

V letu 2009 torej ne bo večjih obnovitvenih posegov? V prihodnjem letu bo štiri tedenski remont, ko bodo opravljena najnujnejša dela. Večji remont generatorja in turbine načrtujemo, kot sem že omenil, v letu 2010 in bo predvideno trajal štiri mesece.

Kakšna bo letos in v naslednjem letu raba energentov in katerih?

V letošnjem letu bomo prejeli 500 tisoč ton premoga. Razliko, ki manjka za proizvodnjo planirane energije, bomo krili s češkim premogom in delno z bio-maso. V naslednjem letu je po načrtu predvidena dobava 450 tisoč ton premoga iz RTH, ostalo bo češki premog, uvoz in bio masa.

V naši načrtovani strategiji imamo predvideno izdelavo kombinirano plinsko elektrarno 250 MW, ki naj bi stala na prostoru, kjer je bila do sedaj stara elektrarna Pauker in Borsik. Se pa pojavljajo tudi nove tehnologije, ki premog uplinjajo in ta sintetični plin se potem uporablja v klasični plinsko parni elektrarni. To so najnovejša tehnologija z visokimi izkoristki in pa z možnostjo nadgradnje za zajem in v nadaljnji fazi za shranjevanje CO₂. To je za ekologijo v našem času, glede na globalne klimatske razmere, bistvene pomena.

Besedilo: Rudi Špan

Pomembna občinska seja v Radečah tudi v soboto

V soboto, 15. novembra 2008 je s pričetkom ob osmih zjutraj v prostorih sejne sobe potekala 15. občinska seja Občine Radeče. Na dnevnem redu je bilo sedem točk, ena od teh je bila predstavljena s pretekle 14. seje.

Na seji, ki je potekala okrog dve uri, so sprejeli vse predlagane sklepe, tudi odlok o odprodaji prostorov v Zdravstvenem domu Radeče in opravili razpravo o občinskem proračunu za leti 2009 in 2010.

Po končani seji pa smo za nekaj mnenj poprosili župana Matjaža Hana.

Kako uspešen je bil sprejem in sama razprava o proračunu za 2009 in 2010?

Res je sobota, kljub temu smo se odločili za sejo, ker si ne moremo privoščiti, da bi zamudili kakšne roke. Proračun je bil soglasno sprejet, pravzaprav osnova zanj. Tako bodo imeli svetniki in svetnice možnost dopolnitev, videti pa je, da je bil predlog tako rekoč zadetek v polno. S tem naj bi bistvenih konceptualnih sprememb ne bilo, možno pa bo še kakšne postavke prerazporediti. Sam sem zadovoljen s tem proračunom, pripravljeni pa smo tudi na čase, ki prihajajo, - se pravi, na težke čase. Takrat bomo lahko z rebalansi popravljali proračun tam, kjer bo to potrebno in upam, da to ne bodo kakšni socialni problemi.

Kakšna je višina proračuna za leti 2009 in 2010?

Za proračun lahko rečem, da je kar malce napihnen in bo leta 2009 njegova višina malce več kot pet milijonov evrov, medtem ko bo za leto 2010 višina proračuna 5,5 milijona evrov.

Vam bo uspelo v teh dveh letih reševati tudi obrobne stvari, kot npr. vodo-

vođe ipd.?

Računam, da nam bo te zadeve uspelo reševati. Že pred dvema letoma, ko smo prevzeli to občino oz. ko sem postal župan, mi je uspelo skupaj z ljudmi reševati te probleme in računam da bo temu tako tudi v naslednjih dveh letih.

Je bil odgovor firme Gratel glede varnosti postaje v ZD Radeče sedaj bolj jasen tudi svetnikom?

Mislím, da jim je bilo dovolj jasno. Seveda pa gre tu za strokovno vprašanje, vendar z dokumentacijo, ki smo jo pridobili s strani firme Gratel vidimo, da nima postavitev teh aparatov v Zdravstvenem domu Radeče nobenih stranskih učinkov ali sevanj. Strah je bil seveda povsem odveč, sem pa zadovoljen, da smo se o tem prepričali. S tem bomo dobili zanimivega investitorja oz. lastnika v naš Zdravstveni dom.

Kaj menite o kadrovanju oziroma delovni uspešnosti na Občini Radeče?

Kadar govorimo o plačah, vedno obstajajo pomisleki. Mislím pa, da smo v zadnjih dveh letih sestavili resnično dobro ekipo. Po sistematizaciji delovnih mest imamo možnost zaposliti še enega delavca. Brezglasno ne zaposlujemo, zaposlujemo pa res strokovni kader in hočemo ta mladi strokovni kader tudi obdržati na naši občini. V proračunu smo predvideli to možnost. Potrebovali bomo strokovnjaka predvsem za izdelavo projektov, črpanje evropskih sredstev in sredstev državnega pro-

računa. Zato je ta postavka v proračunu malo višja.

Vam bo uspelo, glede na višino plač, ustvariti novo projektno skupino?

Mislím, da bo. Občina Radeče je majhna občina, je pa tudi občina izzivov in če smo pravi tim na občini, prava ekipa na delu, nam bo zagotovo uspelo. Tu so nekateri mladi, ki dobijo priložnost na taki občini in so pripravljeni trdo delati, se dokazovati in si s tem odpirati vrata v svet, kjer je največkrat tudi plačilo boljše. Delo pri nas jim bo lahko referenca za naprej. Upam, da mi bo uspelo sestaviti dobro projektno skupino, ki bo pripravila projekte, zanimive za Radeče.

Koliko lahko Občina vpliva na kadrovanje v Zdravstvenem domu Radeče?

Aktivno sem se lotil problema pridobivanja zdravnikov in zobozdravnikov v Radeče na dolgi rok. Mogoče smo v preteklosti zanemarili pogovore z našimi Radečani in

Radečankami, ki so študirali medicino. Sem pa v pogovorih in skoraj dogovorih, da bodo zasedli mesta v zdravstvu Radečani, ki so doštudirali - kot npr. zobozdravniki in pa tudi zdravniki. S tem bomo dobili v Radeče prave radeške zdravnike in s tem tudi dolgoročno stabilnost, prepotrebno za dobro javno zdravstvo.

Kako se v času recesije po svetu v Radečah odzivate na pomoč malemu gospodarstvu?

Občina žal nima sredstev v proračunu, ki bi bila namenjena za spodbujanje malega gospodarstva. Pomagali pa jim bomo tako, da bomo podjetnikom, ki hočejo investirati v Radečah, olajšali pridobivanje gradbenih in lokacijskih dovoljenj. Namesto z denarjem, lahko pomagamo s pridobitvijo zemljišč za izgradnjo obrtnih con in jih pod relativno ugodnimi pogoji dajati na prej. To je naš cilj.

Besedilo: Rudi Špan

Evropske usmeritve na področju energetike

V torek, 11. novembra 2008 je v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah potekal pogovor na temo »Evropske usmeritve na področju energetike«, ki ga je vodila dr. Romana Jordan Cizelj, poslanka v Evropskem parlamentu.

Romana Jordan Cizelj je uvodoma spregovorila o povečanem prometu v zadnjih desetih letih. Kot primerjavo je navedla kitajsko prestolnico Peking, kjer so v cestnem prometu še leta 1998 prevladovala kolesa, desetletje kasneje pa tudi v Pekingu že močno prevladujejo vozila z motorjem na notranje izgorevanje. Podoben trend v cestnem prometu pa velja za ves svet. Velik porast prometa pomeni tudi večjo porabo energije ne le v razvitem svetu, ampak tudi v predelih sveta z manj razvitim gospodarstvom.

Vzporedno se dogajajo tudi podnebne spremembe, ki jih povzročata človek. Vetrovi, tajfuni, poplave, suše in podobne naravne ujme so vse pogostejše in povzročajo čedalje večjo škodo ter zahtevajo vse več človeških žrtev. V primerjavi današnjega časa z obdobji do leta 1935 strokovnjaki ugotavljajo velike temperaturne spremembe. Po letu 1935 se namreč pojavi konstantno naraščanje povprečnih letnih temperatur. Spremembe podnebja ogrožajo obstoječe rastlinstvo, živalski svet, pa tudi človek je vse pogostejše žrtev svojih lastnih napak. Kljub temu, da k onesnaženju najbolj prispeva razviti svet, pa je največ žrtev zaradi onesna-

ževanja v nerazvitih predelih sveta. Za razreševanje zapletenega stanja, ko beležimo vse večjo porabo različnih virov energije in vsesplošnih človekovih potreb po energiji ter za poskuse ohranjanja kvalitete življenja na zemeljski obli, je potrebno izdelati učinkovite strategije razvoja. V Evropi zadnje čase govorimo o trajnostnem razvoju. To pomeni, da se mora razvijati ekološko sprejemljiva industrija, ki bo ohranjala tudi delovna mesta. Pri takšni strategiji pa Evropa stoji pred velikimi izzivi. Pomembno je vlaganje v infrastrukturo, vlaganje v človeške vire, posodabljanje obstoječih in razvoj novih tehnologij.....

Energetska mešanica v Evropi je dokaj

skromna, sloni na plinu, nafti in nuklearni energiji. Energetska mešanica prihodnosti, poleg bio mase, sončne in vetrne energije, ponovno vključuje tudi rabo premoga. Velja omeniti, da energetika nima samo pomena zaposlovanja, ampak ima bolj vsestranski pomen.

Dr. Romana Jordan Cizelj je odgovorila tudi na nekatera vprašanja. Skupen pomen odgovorov je možno strniti v sledečih besedah: »Niso pomembni samo toplogredni plini, ki jih največkrat omenjamo, temveč vse strupene snovi, saj z izpusti le-teh v naravo intenzivno uničujemo okolje v katerem živimo. Če želimo biti učinkoviti v boju proti onesnaževanju okolja, se moramo zavedati tudi pomena uničevanja odpadkov, ki jih z zadovoljevanjem svojih potreb vsak dan znova ustvarjamo. To pomeni, da moramo razbiti tabu uničevanja odpadkov, še posebej, ko govorimo o sežigu starih gum in podobnih materialov. Pri sežigu odpadkov ne gre za pomanjkljivo tehnologijo, temveč za pomanjkanje političnega poguma in zaupanja ljudi posameznim institucijam.«

Tekst in slika: M.A.Š.

Rotary klub Zagorje Kum v Hrastniku

Zasavski Rotarijci so znova pokazali svojo dobrodelnost. Tokrat so razveselili varovance PPVIZ v Hrastniku, ki sta jih kot predstavnika kluba obiskala Janez Lipec in Simon Kovačič.

Gojenci so ju z veseljem sprejeli in pozdravili s kratkim programom. Po končanem programu so odprli darila in zadovoljstvu ni bilo ne konca ne kraja. Dobili so razne pripomočke in igrala posebno izdelana za njih. Z darili so bili še posebno navdušeni vzgojitelji, ki so povedali, da so po petnajstih letih od pripomočkov končno spet dobili nekaj novega.

Sandra, Marko, Erko, Matej, Jasmin in Sedmin vedo, da tudi v Zagorju nekdo misli na njih.

St.R.

Santomas, vina slovenske Istre, družine Glavina iz Šmarij nad Koprom

Zgodba o degustaciji, ki je bila 22. novembra v Vinoteki Klopotec, se je začela že pred meseci v Šmarjah, nadaljevala pa na 11. festivalu vin v Ljubljani, ko je med sto enainšestdesetimi vinarji in več kot šest sto vzorci bil tudi lastnik vinarne Santomas, Ludvik Nazarij Glavina. Ob izjemno natrpanem urniku predstavitev in degustacij v tem času, je kar določil, da bo pokušino njegovih vin v Zagorju vodil kar lastnik Vinoteke Uroš Naprudnik, češ, saj naša vina zelo dobro poznaš.

Obiskovalci in vodja degustacije Uroš Naprudnik

Tako sta se dogovorila za vzorce malvazije, literskega refoška letnik 2007, refoška 0,75 l letnik 2006, cabernet sauvignona Antonius, Grand cuveéja in malvazije jagodni izbor, Invazija.

Na festivalu vin je vinarska hiša Santomas predstavila novo zvrst vina Mezzo Forte letnik 2006, sestavljeno iz sort refoška, mertlota in cabernet sauvignona. Kot zanimivost naj omenimo, da je to zvrst ob strokovnem vodstvu hišnega enologa sestavila gospodarjeva hči, Tamara Glavina. To vino je polno, z dolgim prijetnim sadnim ostankom. Vredno ga je poizkusiti. Naj omenimo, da so vina iz te hiše nastajajo na naraven način, saj se pri pridelavi poslužujejo načela o integrirani pridelavi grozdja in vina. Pri negovanju vina pa se odločajo glede na lastnosti posameznih sort in letin za sveža vina ali pa za starana.

Vendarle, vrnimo se v Zgorje, na sobotno pokušino vin. Tokratni vodja degustacije v Zagorju, Uroš Naprudnik se je odločil, da uvrsti na degustacijsko mizo dva refoška, literskega in butelčnega. Sicer pa smo začeli z malvazijo letnik 2007. Vzrajajo jo tako, da na trs ne pride več obremenitve kot 2 kg. Je nežno rumenkaste barve s podtonom zelene, diši po celem košu južnega sadja, je svežega okusa, vendar polno, kompleksno, po breskvah in vaniliji. Seveda se poda raznim ribjim karpacem, belemu mesu, mehkužcem, sladkovodnim in morskim ribam, testeninam, rižotam,...

Naslednje vino je bil refošk v litrski steklenici, letnik 2007, deluje sveže vendar s harmoničnimi tanini, z vonjem po gozdnih sadežih, poda se vsem vrstam mesa in mesnim izdelkom in sirom. Zanimiva je primerjava z refoškom iz ¾ litrske steklenice, ki pa je bil letnik 2006 (izjemen letnik).

Že vonj je bil zamoklo intenzivnejši, harmoničen, seveda še vedno po košari gozdnih sadežev, v ozadju zaznaš breskev. Okušamo mehke, žametne tanine, ki so se v procesu staranja uglasili, zaznamo okus po malini in marmeladi rdečih sadežev, zapusti dolg, saden občutek.

Cabernet sauvignon Antonius, nekaj ur preje dekantiran, da je imel možnost razviti vse svoje vrline, saj so ga dvajset dni macerirali, ga na finih drožeh pretočili za dve leti v barikirane sodčke. Tu je pridobil balzamičen vonj, pa tudi svežino sadnih vonjav, črnega ribeza in sliv. To vino okušamo kot polno, z mehkim tanini in dolgim pookusom vanilije. Je močno vino, večplastno, tako se prilega močnim okusom hrane z rdečimi mesi, močnimi narezki (pršut, dimljen losos, pikantni in aromatični siri s plemenito plesnijo, dodanimi orehi, mediteranskimi začimbami.

Takoj za njim smo poizkusili Grand cuvee Certeze, sestavljen iz refoška in 1% cabernet sauvignona, podaljšana maceracija je trajala 30 dni, nato sta vsak zase 24 mesecev odležala na finih drožeh v barik sodčkih, z minimalno dodano količino žvepla. Je izjemno vino, saj je bil trs obremenjen le s kilogramom grozdja, potem pa skrbno donegovan.

...še več obiskovalcev...

Zaradi močnega telesa in pa, da omogočimo razvoj aromatov ga je pred zaužitjem potrebno dekantirati. Šele tako lahko zaznamo celo paleto vonjav po gozdnih sadežih (črni ribez, slive s pridihom breskve) in čokolade. Popoln okus harmonij s tanini, alkoholom in sadnostjo. Žlahten žametni okus, še vedno svež in polnega telesa. Tako značajsko vino gre k aromatični mediteranski hrani, rdečemu mesu, divjačini. Skratka, k izjemnim jedem.

Za konec pa so nam ponudili še jagodni izbor malvazije z imenom Invasija, prava sladica.

Zapisal in slikal MM

Vina Saksida v Vinoteki klopotec

Vinogradi okoli vasice Zalošče (arhiv Saksida)

Vasica Zalošče, blizu Dornberka v spodnji Vipavski dolini je obdana z griči, na teh gričih pa ima tudi družina Saksida svoje vinograde. Lepo so zaokroženi, obsijani s soncem in na njih uspeva prvovrstna trta žlahtnih sort merlota, avtohtonega zelena in rebule, pinotov, sauvignonov, barbere...

S skrbno roko že generacije Saksid predelujejo grozdje v vino in z upoštevanjem izkušenj kot tudi spremljanju stroke in z veliko ljubeznijo oče Jožko in hči Ingrid stekleničita izjemna vina.

Nekaj smo jih lahko v Vinoteki Klopotec 17. novembra pod strokovnim vodstvom Jožka Saksida tudi poizkusili. Obiskovalcem Vinoteke Klopotec nad zagorsko tržnico je predstavil po svojem izboru tale vina: muškato penino, mlado vino Saksida, malvazijo, zelen, chardonnay, cabernet sauvignon in prvega med pinoji, modri pinot.

Sveža in lahkotna **muškato penina** je sestavljena iz sort chardonnay in rumeni muškato ter je pridelana po klasični metodi. Primerna je za uvode v kulinarčna doživetja in za nazdravljanje.

Oče in hči v kleti poizkušata vzorce (arhiv Saksida)

Mlado vino Saksida je sestavljeno merlota, cabernet sauvignona in barbere, pridobljeno po karbonski maceraciji. Je zelo sveže in sadno vino, ki se poda k svežim mesnim jedem in sladcam.

Naslednje vino je bila **malvazija**, sorta belega vina, slamnato rumene barve, ki izvira iz Grčije, v Istri jo gojijo že od 13. stoletja, od koder se je razširila še čez Kras, Vipavsko dolino in Brda. Vzorec je bil prijetno svež, z značilno cvetlično aromo spominjajoč na akacijo in tropsko sadje. Harmoničen okus z bogatim zatonom se prilega k lažjim ribjim jedem in zelenjavnim krožnikom.

Zelèn, avtohtona bela sorta vipavske doline je dobila ime po izrazito svetlo zelenem grozdju in listju. Konec osemdesetih let je bil že skoraj izumrl, a so jo čez deset let takorekoč na novo odkrili in postal je žlahtna posebnost Vipavske doline. Predstavljeni vzorec zapusti v ustih neponovljiv okus in vonj v nosu, ki ju iščeš vedno znova in nežno aromo, ki spominja na jabolka in citrusne. Prilega se jedem sestavljenim iz perutnine, testenin in sirov.

Belo linijo Saksidovih vin smo zaključili s **chardonnayem** letnika 2005. To je bilo zrelo vino, zaradi močnega telesa barikirano in z diskretnim vonjem cvetov akacije. Poda se k mesnim jedem, posebno svinjini.

V vinoteki Klopotec

Cabernet sauvignon je bilo prijetno, obetajoče vino, saj bo s staranjem še pridobilo žlahtnost vonja po borovnicah, slivah in jagodni marmeladi, morda tudi s sledmi črnega popra in čokolade. Lepo zaokroženi tanini pustijo v ustih svež mineralen okus, mehko in harmonijo. Z njim zaokrožimo kulinarčne užitke močnejših mariniranih jedi, rdečega mesa, svežih in zrelih sirov.

Modri pinot je zaokrožil rdečo linijo in tudi tokratno degustacijo. Predstavljeni vzorec je bil rubinasto rdeče barve, z vonjem po gozdnih sadežih. Okus po zrelem sadju, uravnotežen s krepkim telesom, žlahten v hrastovih sodčkih, z zaokroženimi tanini pusti v ustih dolg zaton po češnjevih pečkih. Vino z ambicijami prvaka.

Zapisal in slikal MM

VINOTEKA
KLOPOTEC
Tržnica Zagorje
Tel. & fax: 03/56 64 195
Uroš Naprudnik s.p.

V mesecu novembru in decembru ste vsako soboto od 9.00 ure dalje vljudno vabljeni na degustacijo vin:

- v soboto 29. novembra 2008:
Vinogradništvo Steyer iz Apač
- v soboto 6. decembra 2008:
Vinogradništvo Čurin – Prapotnik iz Koga

Ministrstvo za zdravje opozarja:
prekomerno uživanje alkohola škoduje zdravju.

ELEKTROPROM

EVJ ELEKTROPROM d.o.o.
Loke pri Zagorju 22
1412 Kisovec
www.elektroprom.si

uprava 03-56-57-150
trgovina EVJ Center Kisovec
03-56-71-234
trgovina EVJ Trbovlje
05-90-23-203
storitve 03-56-57-150

Že 40 let z vami!

- elektroinstalacije
- strojne instalacije
- projektiranje za področje strojnih in elektro instalacij
- geodetske storitve
- daljinsko ogrevanje z lesno biomaso
- kabelsko komunikacijski sistemi
- grafitne ščetke
- trgovine EVJ Center
- delovni stroji in nizke gradnje
- bar Sedmica

lokalna televizija ETV

<http://etv.elektroprom.si>
komerciala:
03-56-57-150
uredništvo:
03-56-57-177

TRBOVLJE
od Jutra...do Jutra

<http://www.radio-kum.si>

- produkcija lokalnega TV programa, dokumentarnih in promocijskih filmov, glasbenih spotov in video strani
- snemanje prireditev za interno uporabo in javno prikazovanje, z možnostjo sponzoriranja
- trženje in produkcija za gospodarsko interesno združenje lokalnih TV Slovenije
- VHS, S-VHS, BETA SP

ATVsignal
postanite vidni!

**Valvasorjev trg 3
1270 Litija**
tel./fax: 01/8983-029, 8984 209,
8980-390
GSM: 041 681-584
041 765-113

E-mail: atv.signal@siol.net

OBJAVA NA ATV SIGNAL ZAGOTAVLJA POSLOVNI USPEHI!

**NAJBOLJ GLEDANA
LOKALNA TELEVIZIJA
V SLOVENIJI**

Podjetniška stran Irene Meterc:

Državne garancije za zavarovanje bančnih investicijskih kreditov

Ker globalna finančna kriza počasi prehaja tudi v podjetniški sektor, ki že zaznava upad naročil in težjega najema kreditov pri bankah, Slovenski podjetniški sklad vsa zainteresirana mala in srednje velika podjetja ponovno poziva, da izkoristijo ugodne garancije za zavarovanje bančnih investicijskih kreditov, hkrati z zavarovanjem pa so deležni tudi nižje obrestne mere.

Te ugodnosti postajajo v zadnjih mesecih zaradi ostrejših kreditnih pogojev bank in zviševanj obrestnih mer kreditov še bolj dobrodošle.

Podjetja bodo lahko preko prijave na javni razpis Slovenskega podjetniškega sklada z nazivom P1 – Garancije sklada za bančne investicijske kredite s subvencijo obrestne mere pridobila od 60% do 80% garancijo za zavarovanje investicijskega kredita, najetega pri eni od sodelujočih bank (naštete so v tabeli), hkrati s tem pa bo podjetje upravičeno tudi do nižje obrestne mere (EURIBOR + 0,7%), možnosti koriščenja moratorija pri vračilu kredita ter daljše ročnosti. Na razpis se lahko prijavijo mikro, mala in srednje velika podjetja. Upravičeni stroški so:

- stroški materialnih investicij, ki pomenijo stroške nakupa novih strojev in nove opreme, nakupa zemljišč, stroške komunalnega in infrastrukturnega opremljanja zemljišč, stroški gradnje in/ali nakupa objekta,
- stroški nematerialnih investicij, ki pomenijo prenos tehnologije v obliki nakupa patentiranih pravic, licenc, znanja in nepatentiranega tehničnega znanja,
- pripadajoča obratna sredstva v višini največ 20% kredita, če je v investicijskem projektu izražena potreba po teh sredstvih.

Maksimalna višina investicije ni omejena, maksimalna višina bančnega kredita, ki je zavarovan z garancijo Sklada, je 350.000 EUR.

Obrestna mera za kredit pri banki je EURIBOR 6 mesečni + 0,7%. Stroški kredita se določijo v skladu s tarifo banke.

Garancije v višini 80% glavnice kredita brez obresti se odobrijo za upravičene stroške investicije, ki se nanašajo na nakup nove tehnološke opreme in za podjetja s statusom novega podjetja. Garancija v višini 60% glavnice kredita brez obresti se odobri za vse ostale upravičene stroške.

Za odplačevanje glavnice je možen moratorij do dveh let, če ga odobri tudi banka, moratorij se šteje v odplačilno dobo. Odplačilna doba kredita je od 3 do 10 let. Provizija za odobritev in vodenje garancije znaša 0,5% od vrednosti garancije enkratno. Zavarovanje kredita izvede banka v skladu z njenimi pogoji poslovanja, pri tem pa koristi 60% ali 80% garancijo Sklada za zavarovanje glavnice kredita.

Zainteresirana podjetja morajo najprej obiskati eno od sodelujočih bank in se dogovoriti za najem kredita v sodelovanju s Slovenskim podjetniškim skladom, nato pa poslati vlogo za prijavo na razpis. Trenutno je odprt še en rok in sicer 5.12.2008. Vsebinsko vloge skupaj s pripomočki za pripravo vloge (prijavni obrazec, pripomoček za pripravo poslovnega načrta,...) in besedilom javnega razpisa najdete na spletni strani: www.podjetniskisklad.si pod ikono razpisi/aktivni razpisi/P1 oziroma ostale informacije preko telefonske št.: 02 234 12 74.

Kaj država ponuja podjetnikom?

Očitno mora potencialni podjetnik najprej proučiti sistem pomoči države za ustanovitev podjetja. Možnosti je namreč kar veliko.

Ministrstvo za gospodarstvo (MG) prek Javne agencije za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI) ravno izvaja programe podjetniškega usposabljanja za posebno ciljno skupino potencialnih podjetnikov, in sicer mladih in žensk. Kontakt za vključitev je regionalni center za razvoj: info@rcr-zasavje.si. JAPTI ponuja tudi vavčersko svetovanje in usposabljanje. Sredstva so zaradi velikega interesa sicer pošla, predvidoma bodo na voljo drugo leto, saj je program sprejet do leta 2013.

Kar nekaj podjetij je vključenih v univerzitetne, podjetniške inkubatorje ali tehnološke parke, kjer najdejo ustrezno podporo tudi v obliki informiranja in svetovanja. VEM-točke (38 jih je po Sloveniji), vse na enem mestu, ki se ločujejo od e-VEM točk prav po tem, da ima svetovalec s potencialnim podjetnikom osebni stik, so kot nalašč za take začetnike.

MG namenja inovativnim podjetjem prek Slovenskega podjetniškega sklada tudi sofinanciranje (subvencije) zagona inovativnih in inkubiranih podjetij v subjektih inovativnega okolja. Najboljša podjetja vključuje tudi v Start:up tekmovanje, nacionalno tekmovanje za najboljše podjetje na začetku svoje poti, kar je tudi določena spodbuda za začetnike in tudi tiste, ki šele razmišljajo o svojem podjetju.

»Imam idejo!«

Nov portal za inovativne

Portal Imam idejo! nudi svež nabor novic, informacij o poslovnih dogodkih in javnih razpisih s področja inovativnosti in konkurenčnosti. Portal nudi razne dinamične vsebine, med drugim tudi Borzo inovacij s ponudbo in povpraševanjem po zaščiteni in nezaščiteni intelektualni lastnini. Posebno dodano vrednost predstavljajo Priročnik za izumitelje, predstavitev intelektualnih pravic, interaktivna orodja, primeri dobrih praks, publikacije in video vsebine.

Osnovni cilj spletnega portala Imam idejo! je na enem mestu zbrati vse informacije o podpornih storitvah in subencioniranem podpornem okolju za inovativne in podjetnike, in sicer na način, da do njih dostopajo uporabniki glede na svoje potrebe. Osrednji del vstopne strani je namenjen vizualni predstavitvi inovacijskega procesa, ki je razdeljen v 4 zaporedne faze. Uporabnik se prepozna v posamezni fazi in dostopa do koristnih podpornih storitev. Osnovni iskalnik omogoča iskanje po področjih storitev, panogah, regijah in po abecednem kazalu. Poleg informiranja s področja inovativnosti in konkurenčnosti je portal namenjen tudi povezovanju med posameznimi uporabniki.

Poseben poudarek je tudi na izobraževanju in osveščanju uporabnikov skozi celoten proces evolucije poslovne ideje v poslovni uspeh. Lahko se prijavite na e-mesečnik: Inovativnost je izziv! in enkrat mesečno boste obveščeni o aktualnih dogodkih s področja inovativnosti o:

- novicah doma in po svetu,
- javnih razpisih, pozivih in javnih naročilih,
- poslovnih dogodkih,
- aktualni slovenski zakonodaji in predpisih,
- drugih zanimivih vsebinah.

Več na www.imamidejo.si

Zimska oprema motornih in priklopnih vozil

»Ker sem prejel kar nekaj "vročih" vprašanj o zimski opremi, vam pošiljam del objave s spletne strani policije (kjer so tudi nasveti za varno vožnjo).« nam je pomoč pri obveščanju zasavskih voznikov jeklenih konjičkov prijazno ponudil komandir PP Trbovlje Simon Sihur.

Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1-UPB5, Uradni list RS, št. 56/08) v 114. členu določa, da morajo biti motorna vozila od 15. novembra do 15. marca naslednjega leta in v zimskih razmerah, ko se ob sneženju sneg oprijema vozišča ali je vozišče zasneženo, zaledenelo (ledna deska) ali poledenelo (poledica) (88. točka prvega odstavka 23. člena), opremljena s predpisano zimsko opremo.

Zimska oprema je sicer predpisana v 8. in 9. členu *Pravilnika o napravah in opremi vozil v cestnem prometu* (Uradni list RS, št. 17/00 in 45/04).

V skladu z določbami tega pravilnika se za zimsko opremo šteje:

1. Pri dvoslednih motornih vozilih, katerih največja dovoljena masa ne presega 3500 kg, in priklopnih vozilih, ki jih vlečejo:

zimske pnevmatike na vseh kolesih ali poletne pnevmatike in v priboru ustrezno velike snežne verige za pogonska kolesa ali verigam enakovredni pripomočki. Vozila s štirikolesnim pogonom morajo imeti v primeru stalnega pogona snežne verige vsaj za zadnjo os in v primeru priklopljivega pogona vsaj za stalno vklopljeno os.

Pogoji za uporabo snežnih verig so izpolnjeni takrat, ko je na vozišču toliko snega, da pnevmatika med vožnjo ne pride v stik s površino vozišča (za pnevmatiko ostaja snežena sled);

2. Pri dvoslednih motornih vozilih, katerih največja dovoljena masa presega 3500 kg, in priklopnih vozilih, ki jih vlečejo:

zimske pnevmatike najmanj na pogonskih kolesih ali poletne pnevmatike in v priboru ustrezno velike snežne verige za pogonska kolesa ali verigam enakovredni pripomočki. Vozila s štirikolesnim pogonom morajo imeti v primeru stalnega pogona snežne verige vsaj za zadnjo os in v primeru priklopljivega pogona vsaj za stalno vklopljeno os. Poleg tega morajo imeti ta vozila v opremi še lopato.

3. Kanali dezena pnevmatik, ki štejejo v zimsko opremo, morajo biti globoki najmanj 3 mm.

4. Zimske pnevmatike so tiste pnevmatike, ki imajo na boku proizvajalčevo oznako "M+S".

5. Ne glede na prej opisane pogoje štejejo za zimsko opremo vozil, ki so v prometu v priobalnem področju Slovenije, poletne pnevmatike. Priobalno področje je območje, ki ga omejuje obala Jadranskega morja, meja z Italijo, meja z Hrvaško in naslednje ceste (ki so vključene v to področje):

G 1-7 mejni prehod Krvavi Potok - Kozina,

R2-409 Kozina - Klanec,

G 1-10 Klanec - Kastelec in

R3-623 Kastelec - Podgorje - meja s Hrvaško.

Pnevmatike na vozilih z največjo dovoljeno maso do vključno 3500 kg, ki dosegajo hitrost nad 40 km/h, morajo biti enake velikosti, vrste (poletne, zimske, terenske) in

zgradbe (radialne, diagonalne), na isti osi pa tudi iste nosilnosti, hitrostnega razreda ter istega proizvajalca in dezena (vzorec tekalne površine). Zimske pnevmatike so lahko za največ dva razreda nižjega hitrostnega razreda, kot ga zahteva konstrukcijsko določena najvišja hitrost vozila. (Opomba: hitrostni razredi pnevmatik: Q do 160 km/h; S do 180 km/h; T do 190 km/h; H do 210 km/h; V do 240 km/h; W do 270 km/h in Y do 300 km/h)-

Motorna in priklopna vozila, registrirana v tujini, morajo imeti v skladu z 59. členom Zakona o varnosti cestnega prometa v zimskih razmerah zimsko opremo, predpisano za motorna in priklopna vozila, registrirana v Republiki Sloveniji.

Voznik, čigar vozilo pozimi ali v zimskih razmerah zaradi kršitve zimске opreme, se kaznuje v skladu s 114. členom Zakona o varnosti cestnega prometa z globo 120 evrov, če pa je zaradi tega oviran ali onemogočen promet, z globo 400 evrov. Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik se kaznuje za tak prekršek z globo najmanj 1.200 evrov (odgovorna oseba najmanj 120 evrov), če zaradi tega oviran ali onemogočen promet, pa z globo najmanj 4.000 evrov (odgovorna oseba najmanj 400 evrov).

Po 115. členu Zakona o varnosti cestnega prometa se zaradi kršitve določb odredbe o omejitvi prometa na cestah v Sloveniji voznik kaznuje z globo 200 evrov, pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik z globo najmanj 4.000, odgovorna oseba pa z globo najmanj 400 evrov.

Policist na podlagi 239. člena Zakona o varnosti cestnega prometa prepove nadaljnjo vožnjo in izloči iz prometa motorno ali priklopno vozilo, ki v zimskih razmerah nima predpisane zimске opreme ali če so na njem sneg, led, voda ali druge snovi, ki bi lahko vplivale na vozne lastnosti vozila ali ki bi se lahko raztresale ali razlivalo z njega, ali če stekla vozila ali vzvratna ogledala niso čista. Izločitev vozila traja toliko časa, dokler se ne odpravijo razlogi, zaradi katerih je bila odredjena.

V skladu s 4. odstavkom 114. člena Zakona o varnosti cestnega prometa odredi policist odstranitev vozila, ki obstane na cesti, ker nima predpisane zimске opreme, pa bi jo moralo imeti, ali je v cestnem prometu, ko ne bi smelo biti, če ga s ceste takoj ne odstrani voznik. V takem primeru ga na stroške lastnika odstrani izvajalec rednega vzdrževanja ceste.

V skladu z odredbo o omejitvi prometa na cestah v Republiki Sloveniji je na cestah v Sloveniji, na katerih so zimske razmere, prepovedana vožnja za tovorna vozila s priklopnimi vozili, za vozila, ki prevažajo nevarno blago in za izredne prevoze.

Voznikom želijo policisti srečno vožnjo in opozarjajo na previdnost na cesti!

Veliko užitkov v zimski vožnji, če bo narava namenila kaj več snega kot pretekla leta želi vsem udeležencem v prometu tudi komandir PP Trbovlje, Simon Sihur.

Hrastniški invalidi so martinovali in proslavljali

Hrastniški člani Društva invalidov že vrsto let prirejajo veselo martinovanje, ko se odpravijo na izlet z zaključno zabavo. Letos so jo ubrali prvo soboto v novembru na Dolenjsko kar z dvema avtobusoma.

Po vmesnem postanku ob gradu Bogenšperk so si ogledali še pražarno kave blizu Trebnjega, potem pa so pristali na kmečkem turizmu pri Justu in Tinetu Kavšek v Račjem Selu. Seveda tudi ples pozno v noč ob zvokih glasbene zasedbe Litijski zvoki ni izostal. Franc Salmič, zadolžen za šport, socialo in še kaj pri DI, nam je poročal: »Zabavna je bila izjava naših gostiteljev in glasbenikov, ko so nam ob zaključku priznali, da jih je kar skrbelo, kako izvesti zabavo za invalide. Ko pa so videli, kako se naši člani vrtijo in zabavajo, so se pomirili...«

Vsestranski Franc Salmič

Sredi novembra pa so se hrastniški invalidi spomnili 35. obletnice nastanka njihovega društva in jo primerno proslavili. Predsednik Rajko Žagar je v svojem govoru poudaril pomen pridobitve listine Občina po meri invalidov, ki so jo dobili pred dvema letoma. »Hrastniška občina je bila šele peta po vrsti, ki ji je od vseh 210 občin v Sloveniji uspelo pridobiti to laskavo priznanje. To pomeni skrb za kakovostno in aktivno življenje invalidov na vseh področjih delovanja,« je dejal. »Z veseljem ugotavljam, da smo danes močnejši kot kadarkoli prej – DI Hrastnik šteje preko 770 članic in članov. Naš glas se sliši...«

Na praznovanju 35 letnice DI

Praznovanje so zaključili v delavskem domu z ogledom predstave dramske sekcije Kulturnega društva Svoboda Dol s komedijo Nune.com.

Nune v elementu

Slike in besedilo: Fanči Moljk in arhiv DI

Ribiči ujeli 82,5 kg rib

V sončni nedelji, 16. novembra 2008 je bilo ob zagorskem ribniku živahno. Ribiči iz Ribiških družin Zasavja in z ljubljanske strani, njih kar 24, so se v lepem in jasnem dnevu prijateljsko pomerili na tekmovanje v lovu rib s plovcem.

Tekmovanje je trajalo 4 ure, koliko so potem še podaljšali druženje in obvezen klepet pa ne vemo.

Dokazali so, da niso od muh saj so vsi skupaj ulovili 82,6 kg rib in jih kot pravi športniki in ljubitelji narave po tehtanju spustili nazaj v ribnik.

Najboljši so bili:

- 1.mesto : Dominik Povše - RD Zagorje
- 2.mesto : Maks Marinčič -RD Zagorje
- 3.mesto : Marjan Magaš -RD Zagorje

St.R.

Skupne gasilske vaje trboveljske gasilske operative

Na podlagi sklepa Štaba operative Gasilske zveze Trbovlje vsak mesec drugo Prostovoljno gasilsko društvo pripravi in izvede večjo gasilsko vajo na svojem območju. Vaje se izvajajo na najbolj ogroženih objektih v posamezni krajevni skupnosti z namenom, da se vaja analizira in pomanjkljivosti skupno odpravijo ter opozorijo nanje odgovorne.

V oktobru je vajo pripravilo PGD Čeče v sodelovanju s PGD Dol pri Hrastniku, PGD Trbovlje mesto in Gasilskim zavodom Trbovlje.

Predpostavka vaje je bila požar gospodarskega poslopja, ki preide v bližnji gozd ter stanovanjsko hišo v neposredni bližini. Skupna ugotovitev vaje je bila, da omenjen del Čeče nima požarne vode – hidrantnega omrežja, kljub večjemu številu stanovanjskih in drugih objektov v bližini.

V nedeljo, 16.11.2008 je bil organizator vaje PGD Dobovec v sodelovanju s PGD Trbovlje mesto in Gasilskim zavodom Trbovlje. Vaja je potekala na

stanovanjskem objektu družine Bajda s predpostavko, da gori kuhinja. Tudi na tej vaji je bilo ugotovljeno, da so gasilci predvsem odvisni od požarne vode, ki jo pripeljejo z gasilskimi avto-cisternami. Na vseh vajah aktivno sodeluje tudi Regijski center za obveščanje Trbovlje, tako da preverijo tudi sistem aktiviranja gasilcev ter radijski promet z radijskimi postajami.

V mesecu decembru pa pripravljata Gasilski zavod Trbovlje večjo gasilsko vajo na objektu Dom upokojencev Franc Salamon v Trbovljah, v kateri bodo sodelovala vsa prostovoljna gasilska društva v GZ Trbovlje. Preverili bodo

dovozne in postavitvene površine, preverili možnost evakuacije oskrbovancev in zaposlenih v domu v primeru požara ali druge nesreče, kajti prav ta objekt predstavlja za trboveljske, tako prostovoljne kot poklicne, gasilce veliko požarno ogroženost.

Besedilo in slika: Srečko Kerin

Dobitniki priznanj in Zlate sončnice 2008

V petek, 17. oktobra 2008, je Hortikulturno društvo Trbovlje v Delavskem domu v Trbovljah pripravilo prireditev »Zlata sončnica in priznanja 2008« za hortikulturno urejene okolice. Na prireditvi so obeležili tudi 45 – letnico delovanja društva in se ozrli nazaj v začetke hortikulture v Trbovljah.

Priznanja za hortikulturne ureditve svojih domov v letu 2008 prejmejo naslednje družine: Jerman, Knezdol 23, Bratun, Bevško 24, Prašnikar, Knezdol 27, Verdel, Gabrsko 21 e, Skočir – Tori, Keršičev hrib 12, Fakin, Vreskovo 72, Simončič, Škofja riža 13 a, Flis, Ostenk 3. Najvišje priznanje, Zlato sončnico 2008, prejme družina Perger, Ostenk 30.

Hortikulturno društvo Trbovlje

Lionsi, gimnazijci in osnovnošolci v dobrodelni akciji za otroke

Nedelja zvečer je čas, ko se po mirni nedelji pripravljamo na nov teden. Dve gimnazijki trboveljske Gimnazije in ekonomske srednje šole Trbovlje pa sta včerajšnji večer izkoristili za prodajo novoletnih voščilnic.

Priznanja za hortikulturne ureditve svojih domov v letu 2008 prejmejo naslednje družine: Jerman, Knezdol 23, Bratun, Projekt poteka pod okriljem Lions kluba Trbovlje, pri prodaji pa sodelujejo gimnazijski pod vodstvom prof. Majdičeve, ter učenci še ene trboveljske osnovne šole. Pet motivov na temo miru so naslikali zasavski otroci, izkupiček pa bo v celoti namenjen za revne zasavske otroke. Na polovici naj-

večje hrastniške stolpnice sta prodali pet kompletov po pet evrov in pravo veselje ju je bilo gledati, obe nasmejani in z lepimi željami v očeh. Vsekakor lepa gesta kluba, ki je že dolga leta poznan kot zbirališče ljudi, ki imajo in ki radi dajejo tudi drugim, pomoči potrebnim. Na njihovi spletni strani lahko tako kupite tudi njihov koledar, ki je čudovita mešanica umetniških fotografij in otroških risb. Vse informacije

o samem koledarju in naročilu pa lahko najdete med članki na njihovi strani: <http://lions.consoriana.com>. Naročilo koledarja za vaše podjetje tako ni nujno, da je le obveza do nakupa poslovnih daril za stalne stranke, temveč je to lahko odličen razlog, da poleg lepega dodatka na steni omogočite otrokom v centru Dolfke Boštjančič boljše možnosti za izvedbo njihovih programov. *Besedilo: Mojca Trbovc*

Društvo učiteljev podružničnih šol, podružnična šola Mlinše in 50 let podružničnih šol v Sloveniji

Podružnična šola je zanimiva in prepoznavna organizacijska oblika, ki je starejša kot 50 let. V taki obliki in v takem številu so se podružnice oblikovale šele po šolski reformi, ki je bila leta 1958. To je bila reforma, ki je uzakonila enotno osemrazredno osnovno šolo. Podružnične šole kot jih poznamo danes, ko delujejo v povezavi z matičnimi šolami, so bile organizirane po letu 1958.

V šolskem letu 1958/59 je bilo pri nas 1200 osnovnih šol, 667 je bilo šol z osmimi razredi, 295 je bilo šol s štirimi razredi. Število čistih oddelkov

javnosti, da se učitelji s podružnic družijo, sodelujejo med seboj, načrtujejo, kako v prihodnost. Tudi učitelji naše Podružnične šole Mlinše smo vključeni. Vsako leto društvo organizira strokovno srečanje ter letni občni zbor, ki je obogaten s strokovnimi vsebinami. Predstavljene so vsebine, ki se tičejo predvsem podružnic in njihove specifikke. Letošnje strokovno srečanje je potekalo v Ledinah. Predstavljena je bila zgodovina podružničnih šol in pripomočkov, ki so jih uporabljali nekoč in pripomočkov, ki jih uporabljamo pri pouku danes. Ob 50. letnici je 12 podružničnih šol pripravilo razstavo nad 150 tradicionalnih in novejših učil in učnih pripomočkov, ki opozarja na zgodovino in sodobni utrip podružničnih šol. Najprej je bila razstava, ki je nastala v sodelovanju podružničnih šol in društva s Slovenskim šolskim muzejem, postavljena v Mestnem muzeju v Idriji ob 8. srečanju in strokovnem posvetu Društva učiteljev podružničnih šol, nato pa do 20. oktobra še v Šolskem muzeju v Ljubljani. Na strokovnem posvetu ter razstavi je sodelovala naša Podružnična šola Mlinše. V Šolski muzej v Ljubljano smo se odpravili tudi učenci in učiteljice naše šole. Bili smo deležni učne ure tistega davnega leta 1880, hkrati pa smo se sprehodili še po razstavah. S ponosom smo si ogledali tisto, na kateri smo zasledili tudi naša dela, teh pa ni bilo malo. Številnim obiskovalcem razstave smo tako pokazali, da nekje med zasavskimi hribi že 52 let živi naša mala Podružnična šola Mlinše. Zanimiva je zgodovina naše šole in kvaliteteno je bilo ves čas delo učiteljev, staršev, zunanjih sodelavcev ter učencev. Na strokovnem posvetu smo se predstavili s primerjalno razsikavo o delu na podružnični šoli nekoč in danes. Obilicagradiva priča o bogati in zanimivi preteklosti šole in šolstva na Mlinšah, z njo vred pa tudi celotnega kraja. »... Takratni lastniki hiše Zarnik - Pitamic

(nekombiniranih) je bilo 5835 od 7198. V naslednjih letih se je število kombiniranih oddelkov zmanjševalo. Tudi število podružnic še vedno iz leta v leto upada, ker vsako leto zapre vrata kakšna šola. V šolskem letu 2006/2007 je bilo v Sloveniji 796 osnovnih šol, od tega 350 podružničnih šol.

Letos praznujemo petdeseti rojstni dan podružničnih šol. Podružnične šole se razlikujejo od svojih matičnih šol. To so šole, ki se ne nahajajo v mestu, ampak pogosto ležijo v oddaljenih krajih in predstavljajo izobraževalno, kulturno in športno središče teh krajev. Prebivalcem v kraju šola pomeni zelo veliko. Komunikacija na naših šolah je zaradi manjšega števila učencev med učitelji, starši in učenci je pozitivna, bolj pristna, tesnejša, ker potekajo sprotne izmenjave mnenj, idej, zamisli, znanj, usklajevanj in veščin. Smisel delovanja podružnic v Sloveniji pa še vedno ostaja, kljub temu, da se število teh šol vsako leto zmanjšuje. Te šole so neprecenljive za razvoj kraja, za njegovo ohranjanje in ohranjanje njegovega imena, otrokom je omogočeno uveljavljanje na številnih prireditvah. V takšnem kraju obstaja tudi zelo velika povezanost učencev, učiteljev, staršev in ostalih krajanov z različnimi oblikami sodelovanja. Pouk, ki se izvaja je istočasno živahen in umirjen in vsak ima možnost, da se izkaže. Manjše število učencev, pouk v kombiniranem oddelku so vsekakor doprinos k boljšemu znanju.

Delovanju podružničnih šol se še posebej posveča Društvo učiteljev podružničnih šol (DUPŠ), ki ima tudi svojo spletno stran. V tem društvu je nekaj več kot 140 članov. Društvo skrbi za to, da se lahko tudi majhne šole predstavijo

so nam dali v uporabo salon in kasneje še večjo stanovanjsko sobo. Za začetek je bilo dovolj prostora, manjkala pa nam je le potrebna oprema. Naprosili smo mizarja Johana Rebolja iz Zvarulj, da je ob pomoči dveh delavcev naredil mize in klopi, nekaj pohištva pa so nam dali lastniki hiše. To je bilo julija 1945.«

Ob tem zapisu nekdanjega učitelja se lahko zamislimo nad tegobami, ki so našo šolo pestile tisti čas. Opremljenost podružnične šole v primerjavi s tedanjim časom je neprimerljiva. Prostori šole so zrasli v lepo podružnično šolo, stare lesene klopi so že nekajkrat zamenjale nove. »Da bi pregnal slabo voljo zaradi skromne opreme šole, sem jih spomnil na težke vojne razmere. Prostor in opremo so z razumevanjem sprejeli za svoje. Prosil sem učence, da naslednji dan prinesejo knjige, ki so jih brali doma. V šolo pa naj bi od doma prinesli tudi pisala in papir.« (Ivan Zajc)

Če se ozremo v samo opremljenost šol danes, pa čeprav še vedno ne tako kakovostno kot drugod po svetu, se lahko le zadovoljno rečemo: »Danes imamo!« Kako mnogo učil, učnih pripomočkov imamo, da ne govorim o opremljenosti učencev z različnimi zvezki, učbeniki, torbami ... A nekoč?

»Učiteljica Jelena mi je naredila torbo iz platna, na žepu je bila vezenina. Imenovano torbo sem uporabljala kar nekaj let in bila nanjo ponosna. Učitelji so takrat uredili, da je nam učencem čevljar Franc Urankar z Grmač naredil čevlje. Starša sta bila tega dejanja vesela. Čevlje smo uporabljali le za pot v šolo, na sani in smuči nismo smeli, da se ne bi zmočili. Včasih je bila pot iz šole drugačna, kot sta jo načrtovala starša, tudi

čevlji so bili mokri...« je povedala ena izmed prvih učenk v pričetku ustanovitve šole Mlinše.

Tako kot so bili težki časi za učence, so bili prav gotovo tudi za učitelje. »Poučevala sem v dopoldanskih in popoldanskih urah, zvečer pa ob petrolejki pisala priprave na pouk. Kosila navadno nisem kuhala, ker zanj ni bilo časa. Pripravila sem si kaj hladnega in sadje. Po nekaj mesecih sem ugotovila, da tako ne gre naprej. Povpraševala sem po vasi, kdo bi me »vzel k mizi«. Usmilila se me je Zajčeva Pavla...«

Dobri materialni pogoji učencev in učiteljev so zamenjali tiste slabe. »Pouk se je do 13. decembra 1951 odvijal v dvorani Zadrúžnega doma. Nič kaj prijetno ni bilo v ogromnem, neogrevanem prostoru,« navaja v kroniki učiteljica Polonca Reš. Časi se spreminjajo, prav tako potrebe sedanje družbe kot tudi način poučevanja. Na naši podružnični šoli sta trenutno dva kombinirana oddelka, pouk poteka le v dopoldanskem času. V preteklosti pa so se učitelji znašli v mnogo bolj težkih razmerah. »V šolskem letu 1952/1953 je bila na šoli samo ena učna moč, učiteljica Polonca Reš. Dopoldne je poučevala učence 4., 5. in 6. razreda, popoldne pa učence 1., 2. in 3. razreda.«

Leta 1956 je bila otvoritev nove šole, saj se je pouk do tega leta izvajal v zadružnem domu, v dvorani, v zasebni hiši. S pridnim delom učiteljev in učencev se je pašnik okoli šole hitro spremenil v urejen šolski vrt, ki je pri pouku služil kot nenadomestljivo učilo ... Še danes se funkcija šolskega vrta ni spremenila, le da smo z učenci že kar precej spremenili njegovo podobo.

Danes je naša šola opremljena z različno tehnologijo, ki omogoča pouk tudi z vključevanjem IKT tehnologije.

Dobila je novo podobo, znašla se je pred povsem novimi izzivi, ki se jim mora prilagajati, predvsem pa ni več edina, ki daje znanje. Njena vloga se kaže v usposabljanju mladine, da bo znala sistematično in organizirano oblikovati sistem vrednot, ločiti bistveno od nebistvenega. Zaščitni znak nove učne dobe je računalnik in ostala tehnologija, ki prodira v naša življenja. Mnogokrat potrjena resnica pa je, da so v še tako moderno urejenih prostorih in ob sodobni tehniki še vedno najpomembnejši človeški odnosi in njihove vrednote. Tu šola prispeva svoj delež. Vsako leto znova delamo načrte in dobre sklepe z upanjem, da skupaj z učenci postajamo v vsakem smislu boljši. Vendar pa nič ne more odzvati otrokom dela in napa pri pridobivanju znanja, učiteljem in staršem pa ne skrbi zanje. Zato je prav, da v skupnem prizadevanju na vplivanje mladega človeka odločilno vlogo igrata šola in družina. Skozi zgodovino so se spreminjale številne metode, oblike dela, učna tehnologija, učni pripomočki, način življenja ... Danes v pouk še vedno vključujemo številne zunanje sodelavce, narava je naša druga učilnica. Popolnoma drugačno podobo je dobila šola, učilnica s svojimi pripomočki, tehnologijo. Leseno abecedo je zamenjala papirnata, računalniki... Delovni zvezki in učbeniki napolnjujejo torbice, ki so v preteklosti samevale, ali pa jih učenci sploh niso imeli. Okoljska zavest naših šolarjev se spreminja, saj smo vključeni v številne projekte, tudi humanitarne.

Potrebe učencev in družin se spreminjajo. Številni organizirani šolski prevozi so zamenjali povečurpešačenja sedemletnikov. Organizirano je jutranje varstvo, kosila... Vedno se dogaja nekaj novega, nekaj temelji na starem, napredek pa je gotovo ključnega pomena. Dobra opremljenost šole, organizacija prevozov, izgled šole in okolice je vsekakor odraz poslušnosti vodstev in ustanovitelja, Občine Zagorje ob Savi, ki se zavedajo pomembnosti podružničnih šol in s tem ohranjanja podeželja. Učenci in učitelji podružničnih šol si to zaslužimo in kar je tudi pomembno: ZA VSAKO PRIDOBITEV SMO RES

HVALEŽNI!

Vseskozi smo se učitelji podružnic trudili in še vedno se, da učence u s m e r j a m o v različne dejavnosti, da bi se ob njih sprostiti in počeli tisto, kar je za zdrav duhovni razvoj mladega

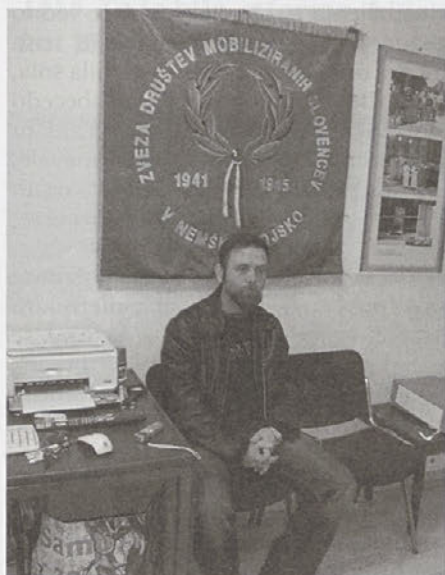
človeka nujno potrebno. Vse to pa zahteva veliko trdega dela in volje. Z dobrim in pristnim odnosom med starši, učitelji in vzgojitelji dobi otrok sporočilo, da si zaupamo, da je tu varno, da ga imamo radi. Prav po tem je mlinška šola znana že od nekdaj in trudili se bomo, da bo ostala taka in še boljša tudi vnaprej. Verjamemo pa, da je življenje na ostalih podružničnih šolah širom Slovenije podobno in ob tej priložnosti, ob tako pomembni obletnici, VSEM nekdanjim in sedanjim delavcem in učencem ISKRENO ČESTITAMO. Še posebno pa vsem učiteljem, saj na marsikateri šoli še vedno v težkih pogojih opravljajo zelo plemenito in kakovostno delo.

Marija Ribič in Tanja Starc Novak

Pogovor z diplomiranim zgodovinarjem in filozofom Andrejem Zorkom:

Spomin na nasilno mobilizirane v nemško vojsko

Andrej Zorko je, poleg vsega, s čemer se kot zgodovinar in filozof ukvarja, tudi predsednik Zveze društev mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko, ki si prizadeva za razširjanje zavesti o obstoju in življenju mobilizirancev, ker bi jih zgodovina najraje pozabila nekje v zgodovini. In ena izmed dejavnosti je postavitve spominske sobe v Trbovljah. Na Ulici 1. junija (nekoč so bile tam različne zdravstvene ambulante) je dobila svoj prostor in veseli bodo obiskovalcev – že zdaj jih je dosti...

Od kod ideja za spominsko sobo?

Ideja izvira od našega člana in predsednika Društva mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko, Leona Janežiča.

Kje ste iskali gradivo za postavitve tega spomina?

Predmeti za sobo so večinoma iz moje lastne zbirke. Sem zbiralec nemških uniform in opreme. Slike sem zbiral več let, kakšno desetletje bo že. Dajali so mi jih mobiliziranci iz Zasavja in drugih krajev. V tej sobi so zbrane slike prvenstveno iz Zasavja. Slike so bile uporabljene tudi za dve razstavi v Zasavskem muzeju v Trbovljah leta 2004 in 2007. V muzeju so izdelali panoje s temi slikami in da le-ti ne ležijo v muzejskem skladišču, smo jih, s sodelovanjem z Zasavskim muzejem, uporabili na razstavi v spominski sobi.

Koliko Slovencev, mobiliziranih v nemško vojsko, je še živih?

Podatkov, koliko je še živih, trenutno ni. Lahko rečem, da se je leta 1991 in 1992, ko so se ustanovljale organizacije mobilizirancev, včlanilo okrog 15.000

nekdanjih mobiliziranih. Vemo, da to niso vsi, ker so delno že pomrli, mnogi so padli, veliko pa je takih, ki so člani Zveze borcev ali člani Društva izgnancev in se iz osebnih razlogov niso hoteli včlaniti. Veliko je tudi neodvisnih, ki niso želeli postati naši člani. Po moji oceni se jih ni včlanilo niti polovico. Trenutno je od 4.000 do 4.500 članov za Štajersko in Gorenjsko. V tej kvoti niso le živi mobiliziranci, članice so tudi njihove vdove.

Se članstva v Društvu zveze borcev in Društvu izgnancev in članstvo v društvu mobiliziranih v nemško vojsko izključujejo?

Ne, članstva se ne izključujejo. Imamo precej članov, ki so včlanjeni v Zvezo borcev in druga podobna društva, zato menim, da gre zgolj za miselnost posameznikov.

Ste imeli težave pri zbiranju zgodovinskega gradiva?

Ne. Zbiral sem gradivo individualno, hodil se od hiše do hiše in ljudje so bili pripravljeni odstopiti slike, dokumente in drugo in ni bilo problemov. Poleg tega hodim tudi po avkcijah in odkupujem eksponate, ki me zanimajo.

Torej, ni bilo podobnih problemov kot so nastali pri postavitvi spomenika padlim mobilizirancem na pokopališču v Gaberskem?

Ne, sicer pa mislim, da tudi okrog te postavitve ni bilo večjih problemov. Zdi se, da so to zgodbo bolj napihnili ljudje. Kolikor mi je znano, so se s postavitvijo spo-

minskega obeležja strinjale vse stranke v občini. Preden se je postavilo spominsko obeležje, so s podpisom dale svoj pristanek.

Zveza borcev se ni strinjala...

Ne bom rekel, da se ni strinjala Zveza borcev. Oni so se strinjali, bilo pa je nekaj netolerantnih posameznikov, ki so sprožili stvar, da je šla v smer, v kakršno je pač šla. Postavljen je bil poseben spomenik mobiliziranim.

Ali se je še kje v Sloveniji zgodilo kaj podobnega?

Ja, nekaj podobnega se je dogajalo v Slovenj Gradcu, kjer pa do postavitve spomenika potem ni prišlo in mislim, da je tam dejansko nasprotovala Zveza borcev.

So razlogi za takšno re-akcijo utemeljeni? Končno je veliko mobilizirancev v nemško vojsko slej ko prej prestopilo v narodno osvobodilne enote – v partizane.

Dejansko jih je veliko prestopilo, vendar na Štajerskem partizanskih enot do prihoda XIV. divizije sploh ni bilo, oziroma so se dogajale le manjše akcije in delovanje nekaj posameznikov, ki so morali bežati pred Nemci. Partizan-

ske enote na Štajerskem so dejansko nastale večinoma iz mobilizirancev. V bistvu so bili to dezertjerji iz nemške vojske, ki pa so veljali za najbolj usposobljene vojake, ker so se pač učili v nemški vojski taktike in oboroževanja. Bili so tudi najbolj pogumni, zaradi tega, ker so se zavedali, kaj jih čaka, če jih zajamejo nemške enote. Bili pa so »pogojni« in so hitro dobili tudi hladno tuš, ko so jih označili za švabske vojake. Individualnih zgodb o teh in takih doživetjih in preživetjih je toliko, kolikor je bilo vojakov.

So bile ob koncu II. svetovne vojne za slovenske mobilizirance v nemško vojsko kakšne sankcije, represalije?

Mislím, da načrtnega genocida, tako kot je bil izvaján nad domobranci in nad nekaterimi drugimi takimi skupinami na področju bivše Jugoslavije, ni bilo. Brez posledic pa le ni šlo. Težko so dobili zaposlitev, niso jim priznavali invalidnosti - invalidnin, ortopedskih pripomočkov.

Se s takimi težavami še živeti mobiliziranci tudi danes srečujejo?

Dejal bi, da je danes stanje dosti boljše. Kljub vsemu je bila sprejeta zakonodaja, ki razgláša mobilizirance za žrtve vojnega nasilja, dobili so celo minimalne odškodnine od Republike Slovenije, imajo določene socialne olajšave, vendar stvari še vedno niso popolnoma rešene, ker se srečujejo še z vprašanjem rente.

Zakon o žrtvah vojnega nasilja je, po našem, diskriminatoren, ker v 4. členu določa skupine žrtev vojnega nasilja. To so taboriščniki, izgnanci, zaporniki, ki so jih zaprli Nemci in še nekateri drugi. Po 16. členu dobijo vsi rento, razen mobilizirancev. Več let že traja naše prizadevanje, da se diskriminatornost odpravi in se člen popravi tako, da bi tudi mobiliziranci dobili mesečno rento kakor drugi. Obstaja pa tudi vprašanje odškodnine od Zvezne Republike Nemčije, kjer bi morala država nastopiti kot stranski posrednik v izterjavi le-te, kar pa noče storiti. In tako se vsaj eno desetletje, če ne že več, zaradi tega tožimo (Zveza društev mobilizirancev...op.p.) z državo. Invalidi pač nimajo statusa vojnega invalida v Sloveniji, kar utemeljuje naša država s tem, da imajo le-ti status vojnega invalida v Nemčiji.

Jim to kakorkoli olajšuje položaj?

Dejansko status vojnega invalida v Nemčiji, po določenih njihovih pregledih in ocenitvi invalidnosti, prina-

ša nekaj denarnih sredstev, neko mesečno rento, ki jo dobijo od FULDE. Izrecno to velja samo za invalide, ki pa v Sloveniji niso priznani kot vojni invalidi, kar bi se z meddržavno pogodbo dalo urediti.

Komu in čemu v namen je urejena spominska soba v Trbovljah?

Spominsko sobo smo postavili v spomin vsem mobiliziranim Slovincem v nemško vojsko. To je trenutno edina spominska soba na področju Slovenije. Vem, da ima Muzej novejšje zgodovine v Ljubljani eno in nekaj malega gradiva, posvečenega na stalni razstavi tudi mobilizirancem, medtem ko drugi muzeji tega nimajo. Želimo si, da bi tudi muzej državnega značaja posvetil nekaj več prostora tematiki mobilizirancev in ne samo borcem, izgnancem, taboriščnikom, vaškim stražam, domobrancem...

Trenutno je soba v Trbovljah edina in upam, da bo Zveza in Društva uspešna postaviti še kakšno, v kar pa malce dvomim, glede na neke parametre, želimo pa zares to tematiko predstaviti Slovincem na muzejski ravni.

Zasavski muzej v Trbovljah?

Z Zasavskim muzejem ves čas zelo dobro sodelujemo, to moram poudariti. Tam sta bili postavljene dve razstavi, predstavljena knjiga in vedno nam pomagajo. Tudi tokrat so nam posodili nekaj malega stvari, ki so nam manjkale za postavitev spominske sobe. Za postavitev v muzeju pa se še nismo pogovarjali. Mogoče bo ob razširitvi muzeja omogočeno več pozornosti posvetiti tudi temu segmentu.

Kaj pa načrti Zveze društev?

Moram povedati, da stvar o kateri sva govorila, ni primarna dejavnost Zvez, v kateri je šest društev, ki imajo podoben program. Zveza je krovna organizacija, ki kontaktira državo in tujino, društva ji pri tem pomagajo ali predlagajo določene projekte. Naloge, načrti ostajajo isti, kot so bili na začetku, se pravi najprej naloge socialno ekonomskega značaja - pridobitev mesečne rente, odškodnine od ZR Nemčije, vprašanje invalidnine, nato sledi naloga razširjanja zavesti o obstoju te skupine ljudi (mobilizirancev) v slovenskem zgodovinskem in družbenem prostoru, navkljub ravnanju zgodovinskega in politike, da se ta stvar ne-

kako prezre. Doseči hočemo, da pride v narodno zavest, da je ta skupina vojakov obstajala in da se ohrani spomin na mobilizirance. Drugi sklop nalog pa vsebuje predvsem spodbujanje pisanja knjig na temo mobiliziranih v nemško vojsko, postavljanja razstav, spominskih obeležij in posvečanje pozornosti mladim zgodovinarjem, da pišejo diplomske naloge na to temo in da postavimo temelj dogajanju nasilne mobilizacije Slovincem v nemško vojsko z doktorskim delom - doktoratom, kar pa trenutno opravljam sam.

S kje se financira Zveza in Društva?

Zvezo društev, ustanovljeno leta 1995, ki je v javnem interesu tako kot druge podobne organizacije, trenutno financira Ministrstvo za delo, po novem pa se bo financirala iz Obrambnega ministrstva, tako kot vse veteranske organizacije. Članarina je dogovorjena, dobijo pa jo društva in ne Zveza. Društva pa so: Združenje mobiliziranih Gorenjcev v redno nemško vojsko Kranj, Društvo mobiliziranih Slovincem v nemško vojsko Maribor, Društvo vojaških in vojni invalidov mobiliziranih Slovincem v nemško vojsko Celje, Društvo zgodovinske resnice mobiliziranih Slovincem v nemško vojsko za Slovenijo, Društvo mobiliziranih Slovincem v nemško vojsko Posavje, Društvo vojaških in vojni invalidov mobiliziranih Slovincem v nemško vojsko Posavje. Mariborsko društvo pokriva celotno Štajersko, razen po novem Posavja, gorenjsko združenje pokriva celo Gorenjsko, območnih odborov, ki so pomenili eno stopnjo manj kot društvo, po novem statutu ni več. Zasavje spada pod okrilje mariborskega društva.

...in pogovor je stekel v novo smer, o pojmu 'Zasavje' mi je pripovedoval Andrej Zorko. Kdaj, kako, zakaj? To pa je že druga zgodba...

Besedilo in slike: Marta Hrušovar

Viba - lepotica na obronku Ljubljane

Filmski studio Viba film Ljubljana leži v industrijski coni Ljubljana, Stegne 5. Prostori se razprostirajo na deset tisoč kvadratnih metrim in obsegajo poleg filmske produkcije tudi post produkcijo (montaža, obdelava slike ter zvoka). Stavba je lepa, nova, stara komaj pet let in ima na pročelju velik napis, ki ga niti ni opaziti pri hoji tik ob njem.

Pročelje Viba filma v Ljubljani

Studio je med najboljšimi v Evropi, so izvedeli kasneje mladi hrastniški obiskovalci. Prostori so povezani s številnimi hodniki, kjer se človek z lahkoto izgubi. No, sedmošolci z Dola se v torek, 18. novembra 2008 niso izgubili, saj jih je vodil direktor Viba filma, Gregor Pajič, ki stanuje v Hrastniku in jih je zato tudi povabil. Doživeli so enega najbolj zanimivih kulturnih dni doslej. Seveda so se jim posvetili tudi drugi zaposleni: montažerji, lučkarji, garderoberka... – od petnajstih zaposlenih skoraj polovica. Najprej so se mladi radovedneži znašli v največjem studiu, kjer se dogajajo vse najpomembnejše stvari, saj sodeluje Viba pri večini filmskih projektov v Sloveniji. Vsako leto v sodelovanju s Filmskim skladom Republike Slovenije sodelujejo pri ustvarjanju številnih filmov, v letu 2008 so nastali štiri celovečerni filmi. Kakšna je pot do njih, so se seznanili na ogledu te največje tehnične filmske baze pri nas. V studiu so se nagnetli okrog »delovnega konja filmske industrije«, filmske kamere ARRI 535B v skupni vrednosti okoli 300.000 evrov, kot je povedal Bojan Ložar, asistent kamere ter novem zoom objektivu OPTIMO 12X, ki ima razpon od 24 do 290 mm in ob tem zaslonko 2,8. Takih je malo v Evropi. Kasneje so občudovali še lažjo kamero firme ARRI, na katero so tudi zelo ponosni in je najvišje kvalitete. Bojan Ložar je sodeloval kar pri 44 celovečernih filmih. Tudi Ema se je pred leti odvijala ne tem prostoru. Na sredi filmskega studia imajo »bazen«, ki ga odprejo, kadar je treba posneti hojo po stopnicah in podobne scene. V studio lahko pripelje avto, postavijo tudi železniške tire.

Dvorana ima zaradi zvočne izolacije dvojne stene. Vodja proizvodnje Andrej Kustec je potem pokazal produkcijske prostore, kjer se zadržujejo igralci, preden pridejo pred kamero. Tukaj so tudi v rokah maskerjev in kostumografov. Alenka Hribar pa je odprla prostore garderobe, kjer si lahko sposojajo obleke tudi drugi. Posebno dekleta bi z veseljem kaj pomerila. Srečali so se z mojstrom za svetlobno tehniko Dragom Jaričem, lučkarjem, ki praznuje v teh dneh sodelovanje pri stotem celovečernem filmu. To je film Ofsajd režiserja Igorja Šterka, ki so ga končali v oktobru, in kjer je bil prisoten tudi direktor fotografije Simon Tanšek, zasavski filmski as. Zanimivo je bilo v montaži, kjer režejo in montirajo filme, dokler ne dobijo končne podobe. Navadno je na koncu dolg dva kilometra in osemsto metrov. Prav tako je pomembna mešalnica zvoka, kjer poslušajo včasih en kader tudi po stokrat. Proti koncu miksa, ki traja navadno šest tednov, prihaja bolj pogosto k mešalni mizi režiser, ki ima vedno zadnjo besedo.

Mladi obiskovalci so spoznali, da je do končnega izdelka veliko vmesnih postopkov. Pri enem filmu sodeluje poleg igralcev še okoli petdeset drugih ljudi. Zato so, po ogledu kratkega filma Dan v Benetkah, z večjo pozornostjo kot ponavadi prebirali »špico«, ki se pojavi na koncu. Direktor Gregor Pajič je izbral namreč za zaključek odličen film Roka Bička, študenta AGRFT. Viba film sodeluje tudi pri študijski produkciji Akademije za gledališče, film in televizijo v času snemanja pa tudi kasneje pri izdelavi študijskih filmov.

Ker je Viba film javni zavod, ima vsako leto tudi dan odprtih vrat. Letos bo to 3. decembra od 10. do 13. ure. Takrat bodo predvajali že večkrat nagrajeni film Vučko režiserja Matevža Luzarja iz Zagorja, tudi študenta AGRFT.

Slike in besedilo: Fanči Molik

Ena gasilska z mladimi Hrastničani

Akcija Studia Las iz Zagorja in Zasavea: Popolna preobrazba

Marjano moramo pohvaliti, saj je ena redkih, ki se je takoj javila. V Studiu Las so našo izžrebanko lepo preobrazili, saj so ji posvetlili lase, oblikovali pričesko in temu dodali primeren diskreten make-up.

Tudi vi lahko dobite novo frizuro in po želji tudi šminko, če nam boste pravočasno poslali naš kupon. Polepšajte si dneve pozne jeseni z novim videzom! V Studiu Las vam bodo pomagali in svetovali.

Še enkrat moramo poudariti, da se upoštevajo le tisti kuponi, ki prispejo na naslov uredništva: Cesta zmage 3, 1410 Zagorje.

Veliko sreče pri žrebanju!

Stilska preobrazba čaka na vas v Studiu Las!

Marjana prej ...

... in pozneje.

KUPON STILSKA PREOBRAZBA

Ime: _____

Priimek: _____

Ulica: _____

Kraj: _____

Telefon: _____

DRUŽINSKI Las STUDIO

Cesta zmage 65, 1410 Zagorje

TELEFON: (03) 56 64 186

Valvazorjev trg 8, 1270 Litija

TELEFON: (01) 89 81 088

KO OGENJ ZAGORI, BONPET POGASI!

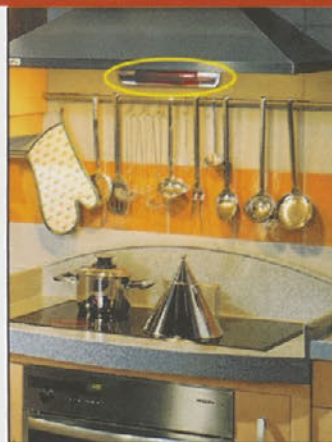
V gospodinjstvu je vsako leto več požarov. Kot rešitev vam ponujamo samodejne gasilne ampule BONPET.

Ampula BONPET, ki jo preprosto namestimo nad štedilnikom ali nad pečo v kurilnici, se bo samodejno aktivirala in pogasila ogenj. Življenjska doba ampule je deset let brez vzdrževanja.

Pooblaščen inštituti so potrdili učinkovitost in neškodljivost za človeka in okolje. Sodobna oblika in barva ampule zagotavljata tudi skladnost z ambientom.

SAMODEJNE GASILNE AMPULE BONPET

priporočajo tudi Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Maribor in AdriaticSlovenica s popusti pri zavarovanju gospodinjstev.

Gabrsko 11a, 1420 Trbovlje
tel. 03/561 47 20
e-pošta: bonpet@siol.net
www.bonpet.si

Kako kupiti deset dekagramov modrega avta?

Pa so končno tudi v Hrastniku dobili otroški abonma. V organizaciji Kulturno-rekreacijskega centra Hrastnik sta otvoritveno predstavo odigrala Pipi in Melkijad, ki sta mnogim poznana iz televizijskih risank. Zadovoljni in nasmejani otroški obrazi v dvorani so pokazali, da si tudi otroci želijo svojih predstav in menda se druga od petih obeta že v decembru.

Dan po nabito polni dvorani gledališča za odrasle, kjer je v sredo, 20. novembra gostoval Iztok Mlakar, je prašičjo predstavo spremljalo manj gledalcev, vendar niso nič manj zagreto ogrevali roke s ploskanjem.

Enaindvajset let po prvih risankah Pipija in Melkijada na slovenski televiziji se res zdi cela večnost. Jurij Souček s svojim prepoznavnim raskavim glasom je tako že leta nespremenjen in po pipijevsko navihani Briški patron ga odlično dopolnjuje. Z lahkoto sem med predstavo prestavila v vzvratno za dve desetletji in padla v prašičji svet otroških razlag našega sveta. Tako kot najmlajši, sem pridno dala pod zadnjico še eno blazino, da sem z višje pozicije videla vse. Ni mi ušla niti najmanjša podrobnost rožnatega para, ki tako veselo pujsa po prašičje že dolga leta.

Za kritiko sprejemljiva duša se raje prepozna v otroškem jeziku. V živalskem svetu po odraslo lagati in popravljati videz, ki ga odrasli ponujajo svetu, sploh ni tako lahko. Zame ponovno odkrivanje pravljic pomeni prav to - učenje jezika, ki zna sistem kreditiranja prevesti v nabiranje jurčkov. Krivci v pravljicah so tako zgolj arhetipi, prestavljivi v svet velikanov. Za razliko od sveta odraslih, tam s prstom nikdar ne kažejo jasno in vedno obstaja možnost popravnega izpita. Pa se tako zdi razumljivo, da je včasih bolje pisati v metaforah kot pa naravnost na nož.

Bistvo očem ni skrito. Je pa dostikrat vidno le tistim, ki na svet gledajo dovolj neobremenjeno, da zmorejo realizem videti tudi skozi otroške oči. V svetu odraslih ta pravljčna možnost prevečkrat zmanjka ali ji pač ne privoščimo dovolj časa in smo raje sveto prepričani, da smo bolj pametni od otrok. Odločitev je vedno znova naša.

Bojazen, ki se ob tem pojavlja, pa sprašuje, ali vendarle ta dva sveta nista združljiva. Če gre na odru, bi moralo tudi v resničnosti. In če gre v dvorani, bi moralo iti tudi v družini.

Se vidimo na drugi predstavi!

Besedilo in slike: Mojca Trbovc

Reševalna vaja:

Nesreča v hrastniškem rudniku

V hrastniški jami je v petek, 14. novembra 2008 prišlo do hude delovne nesreče: »...Pri zračilnem jašku se je porušil strop, pri čemer so se med delom poškodovali trije rudarji. Zaradi prekinjenega zračenja je koncentracija nevarnih plinov preseгла dovoljeno mejo in ogroža celotno skupino rudarjev...« se je glasilo nujno sporočilo.

Vhod v rudnik

Na srečo le namišljeno, saj so v hrastniški jami v petek, 14. novembra 2008 le preverjali strokovno usposobljenost reševalnih ekip. Nastalo situacijo je vodilo vodstvo reševanja, ki so ga sestavljali Jože Velikonja, vodja reševanja, Bojan Klenovšek, direktor RTH, Henrik Bajda, Aleš Berger in mag. Anton Planinc, glavni rudarski inšpektor. Pri tem so bile aktivno udeležene reševalne ekipe

Rudnika Hrastnik, Rudnika Trbovlje, Premogovnika Velenje in Naftelendava, kot opazovalki pa sta bili prisotni tudi ekipe Rudnika Mežica in Rudnika Idrija. Pri vsaki nesreči pa imajo pomembno nalogo tudi Regijski center za obveščanje, policija, zdravstveni dom, gasilci in Civilna zaščita občine, ki so vse od sporočila naprej sodelovale v poteku vaje. Kontrolo nad pravilno oskrbo v jami je izvajal zdravnik, predajo poškodovanih in poročilo o izvedenih postopkih in nudeni prvi pomoči pa je v sobi za ponesrečence prevzela zdravnica dr. Jelka Markovič Grahek.

Prenos ponesrečenca

Vodja reševanja Jože Velikonja z reševalci

(z desne proti levi) mag. Anton Planinc, glavni rudarski inšpektor in Bojan Klenovšek, direktor RTH

Reševalno vajo, ki so jo ocenili kot uspešno, so organizirali skupaj s strokovnim posvetom vodij rudarskih reševalnih služb Republike Slovenije, kjer so na posvetu v Rimskih Toplicah v četrtek, 13. novembra vodilni strokovnjaki predstavili referate s področja odkopavanja, zapiranja, reševanja ter izrabe geotermalne energije v Sloveniji.

Analiza vaje

Besedilo: Fanči Moljk, slike: Fanči Moljk in Branka Klančar

Slikarska razstave članov likovne skupine U3

Ob desetletnici Univerze za tretje življenjsko obdobje je bila 20. novembra v Galeriji Delavskega doma Trbovlje otvoritev slikarske razstave.

V šolskem letu 1998/1999 se je na pobudo Nade Odlazek zbralo deset članic pri umetnostni zgodovini pod mentorstvom Aleksandre Forte. Likovna skupina je s svojim delom začela v študijskem letu 1999/2000, pod mentorstvom Severine Šprogar Trošt, ki jo je v šolskem letu 2002/2003 nadomestil Milan Razboršek.

Kakšen kvaliteten premik – nekateri avtorji sramežljivo priznajo, da si nikoli niso predstavljali tolikšne razlike pri

svojemu ustvarjanju. Tokrat so se s svojimi deli predstavili Danijela Aničin, Mlagda Brvar, Joža Flisek, Mojca Grabnar, Majda in Sonja Klančičar, Nada Matko, Lubo Odlazek, Vera Pirc, Božena Prestor, Ida Roglič, Zvonka Sadar, Marija Sedej, Metka Štrajhar in Vida Vozel.

Razstava je na ogled do 27. novembra v galeriji delavskega doma Trbovlje med pol šest in osmo uro zvečer.

Besedilo in slika: Irena Vozelj

Ujemite svetlobo sonca v vaš dom.

Prijazno vabljeni v prodajalno Velana v Trbovljah, kjer vam bodo pomagali izbrati najprimernejše zavese za prostor, ki ga opremljate. Za brezplačno svetovanje in izmero na domu pokličite na telefonsko številko 01 360 31 29 ali 01 360 31 93 med 7.00 in 17.00 uro ali pošljite elektronsko pošto na naslov izmere@velana.si.

www.velana.si

Prodajalne: Ljubljana: Šmartinska cesta 52, t: 01 360 31 28; BTC Hala A, Šmartinska cesta 152, t: 01 541 23 58; Lesnina center Brdo, Cesta na Bokalce 40, t: 01 244 73 00 | Kranj: TC Dolnov, Šuceva ulica 23, t: 04 234 33 80 | Postojna: MC Postojna, Tržaška cesta 59, t: 05 721 23 60 | Maribor: Mlinska ulica 26, t: 02 250 27 43; Planet TUŠ, Na poljanah 18, t: 02 420 21 40 | Celje: Planet TUŠ, Mariborska cesta 128, t: 03 425 13 90 | Murska Sobota: BTC Center, Nemčevci 1D, t: 02 531 19 09 | Dravograd, PE Sonček: Podklanc 31, t: 02 872 36 50 | Trbovlje: TPC Spar, Trg svobode 14, t: 03 563 08 70 | Brežice: NC Intermarket, Tovarniška cesta 10, t: 07 499 30 13

zasavc
trbovlje - trbovlje - zagorje - izja

27. november 2008

Igor in zlati zvoki s šopkom prazničnih izbranih

Ansambel Igor in zlati zvoki ostaja zvest tradicionalni navadi, da svoje številne privrženke doma in na tujem razveseli z albumom, ki ga namenjajo decembrskemu prazničnemu času.

Tudi letos je zasedba pripravila izid album s preprostim in zgovornim naslovom Vesel Božič in srečno novo leto. Slovenskemu naslovu so dodani še italijanski, nemški in angleški. Na najnovejši album so uvrstili kar sedemnajst skladb. Izbor je zelo raznolik, saj se ansambel predstavlja v božičnih in novoletnih prazničnih skladbah kot zelo kvaliteten izvajalec različnih žanrov.

Izbrali so nekaj lastnih avtorskih uspešnic in nekaj svetovnih zimzelenih hitov. Med naslovi tako najdemo skladbe kot so Na božični večer, Rudolf, White Christmas, Božiček, Za Silvestrovo, Najlepše darilo, Zagorski zvonovi, Jingle Bells, Sveta noč, Silvestrski poljub... Nekatere prepevajo tudi v angleščini.

Besedilo in slika: ZZ

V Hrastniku edina trgovina z glasbili

Hrastnik ima zavidljivo glasbeno tradicijo, zato si zasluži tudi trgovino z glasbili.

Odprli so jo na Rudniku, na Cesti 3. julija 1, kjer prodajajo tudi računalniško opremo in mobilne telefone. Pravzaprav je to edina trgovina z glasbili v Zasavju. Trgovina ASIST, kot se imenuje, je odprta vsak dan od 9. do 15. ure in še od 16. do 19. ure. Ob sobotah pa od 9. do 13. ure. Za podrobne informacije lahko pokličemo na telefon 03 56 46 540.

Besedilo in slika: Fanči Moljk

Irisi s pridihom Dalmacije

Kdor se je v petek, 21. novembra 2008 po hudem nalivu odpravil na Mlinše na letni koncert Vokalne skupine Iris z Izlak, tega ni obžaloval.

Skupina ima bogat in raznovrsten repertoar in njihove glasovne zmožnosti so takšne, da si tega lahko tudi privoš-

čijo. Od narodne, zabavne do črnske in jazzovskih kompozicij – nič ni za njih nemogoče. So vokalna skupina, o kate-

ri se bo še veliko slišalo.

V goste so povabile klapo Mali grad iz Kamnika, ki je ena redkih slovenskih klap. Delujejo v Kamniku, člani pa so iz Komende, Kamnika in Domžal. Poznajo jih na Hrvaškem, a nastopali so celo v Londonu. Njihov program zajema tradicionalno dalmatinsko pesem in novejša skladbe.

Vsekakor sta se obe skupini odlično dopolnjevali in poslušalcem priredili prijeten večer.

Slike in besedilo: St.R.

Pesnik, pisatelj in vsestranski kulturni delavec Nande Razboršek na svojem prvem literarnem večeru

V četrtek, 20. novembra 2008 so ga v goste povabili Literarni prijatelji Društva upokojencev Trbovlje. Z njim se je pogovarjal Jože Bernot, s katerim se poznata že več kot šest desetletij.

Nande Razboršek se je rodil oktobra 1932 v Polšini pri Trojanah. Osnovno šolo je obiskoval v Šentgotardu, nižjo gimnazijo v Zagorju, srednjo šolo in fakulteto v Ljubljani. Vmes je šolanje prekinila druga svetovna vojna. Leta 1942 so zaprli očeta v Trbovljah, kasneje so ga kot talca ustrelili v Mariboru, družino pa izselili. Mamo so poslali v Auschwitz, otroke pa dali nemškim družinam - zato ima danes Nande priznan status ukradenega otroka. Na jesen 1945 so se vrnil v izropan dom.

V letu dni je opravil še dva razreda osnovne šole pri Ravnikarju. Z Janezom Rozino sta se v šolo vozila s kolesom od doma v enajst kilometrov oddaljeno Zagorje. Želel je postati učitelj, a so ga sorodniki pregovorili, da se izuči za zobotehnik. Ta poklic je opravljal le leto dni. Čeprav se je vpisal na medicino, so mu na njegovo prošnjo odobrili študij slovenščine in srbohrvaščine na Filozofski fakulteti. Šestnajst let je učiteljeval na topliški osnovni šoli, potem pa je bil direktor Delavskega doma Zagorje.

Kljub rdečemu športnemu fiatovemu avtomobilu, se dekleta niso ravno lepila nanj. Ni si ustvaril družine. Ob tem je povedal, da mu je včasih lepo, drugič hudo. »Poročeni živijo kot psi, umrejo kot kralji. Neporočeni živijo kot kralji, umrejo kot psi.« je hudomušno pojasnil. Sploh je za Nandeta značilno, da vsako stvar nekako zavije v celofan, preden jo pove.

O svojih stvaritvah pravi, da so nastale po naročilih za razne priložnosti, zato je napisal toliko različnih zvrsti. Zanima ga zgodovina, posebej rad odkriva tančice tistega, kar se je že skorajda popolnoma pozabilo. Ponosno pove, da

so v Zagorju že 1806. leta imeli prvo tovarno stekla, da pa se je morala leta 1928 umakniti separaciji. Steklarji so odšli na delo v Hrastnik in Rogaško Slatino. Piše tudi o delavcih iz nekdanjih jugoslovanskih republik, ki so delali pri nas in jih je nekako strnil v lik Hamdije. Meni, da ne bi smeli pozabiti, da so tudi oni del našega okolja in so v njem pustili svoje moči. Safet ga spominja na služenje vojaškega roka...

Ko so v šestdesetih letih začeli na Izlakah s prireditvami, so nastala dramaturška dela, ki so postala njegova najljubša zvrst. Štirideset let je organiziral in vodil Slikarsko kolonijo Izlake. Gostila je okoli tristo slikarjev. Organiziral je republiške revije mladinskih pevskih zborov, ni pa mu uspelo realizirati naročila za zagorsko himno, čeprav je k sodelovanju povabil Ceneta Vipotnika, Toneta Seliškarja in Mileta Klopčiča. Zaradi sodelovanja s kulturniki je prepotoval dobršen del sveta. Piše besedila pesmi za Orleke, Zasavce in druge.

Nande Razboršek ima v življenju kaj pokazati, a ostal je skromen. Ko ga je pohvalil njegov gost večera, Vlado Poredoš, ga je zavrnil, da je on boljši. Kitarista Orlekov sta zaigrala in zapela številna uglasbena Nandetova besedila, tudi novo, Drugačne luknje, ki je zgodba o rudarjevi ženi, ki jo je obiskoval sosed, ko je bil mož v jami. Orleki naslednje leto praznujejo dvajsetletnico in nedvomno bo vidno mesto ob praznovanju rezervirano za njihovega pisca tekstov, Nandeta Razborška.

Člani Literarnih prijateljev so prebrali nekaj njegovih pesmi, številni obiskovalci pa so se mu zahvalili z burnim aplavzom.

Besedilo in sliki: Irena Vozelj

Feri Lainšček

Ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic, 20. novembru je bila zagorska knjižnica Mleta Klopčiča skoraj premajhna, saj so obiskovalci zasedli vse koticke, ko se je o Prekmurskih ravnica, Muri, Ciganih, ljudeh, ki znajo pripovedovati in še marsičem pogovarjala s Ferijem Lainščkom občudovalka njegovih del Staša Lepej, njegove pesmi pa je prebirala Tanja Bašelj.

Da so Cigani lahko boljši od drugih ljudi, je povedal osrednji gost na podlagi svojih izkušenj in doživetij, saj je z njimi preživel svojo mladost in se marsičesa od njih tudi naučil. Mama mu je razložila, da so Cigani v redu in da jim

je treba iti nasproti. Še danes ni pozabil njihovega kolektivizma in solidarnosti. Svojima staršema je hvaležen za neštete zgodbe, ki sta mu jih pripovedovala. Morda je prav to vplivalo, da Feri piše z dušo, tako da si ob prebiranju vsakič lahko bralec ustvari svojo sliko, takšno kot jo čuti v srcu tisti trenutek. Ženske berejo z intuicijo, moški racionalno, zato si njegova dela razlagajo vsak po svoje. Tam, kamor po-

seže režiserjeva roka, postane to njegova vizija videnja. Svojih knjig običajno ne bere, a ko se je zgodilo, da je moral zaradi scenarija brati svojo knjigo, pravi, da jo je težko razumel...

Sam priznava, da je po Jungovi teoriji prišel v stik s kolektivnim nezavednim, saj se svetovi razširijo in ima sposobnost koncentracije, ki mu omogoča srečanja s problemi preteklosti, ki postanejo rdeča nit zgodbe v številnih njegovih delih.

Besedilo in slike: Irena Vozelj

Kaj ponujajo zasavske knjižnice?

Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje pripravlja ob dnevu slovenske kulture, 3. decembra, mini bukvarno od 1. do 12. decembra od 9.00 do 19.00 ure na vseh treh oddelkih – za starejše, za mlade in v Domu svobode, ko bodo odsluženi izvodi knjig različne zvrsti dosegljivi ljubiteljem pisane besede po znižani ceni. V Tončkovem kotičku v Domu Svobode bo 2. decembra ob 17.00 pravljerna ura, v kateri bodo mladi obiskovalci voščili medvedku lahko noč. Na-

slednjega dne, 3. decembra popoldan, ob 17.00 uri bo na mladinskem oddelku v pravljerni sobi Tončka Knjigoljuba malčki poslušali pravljico o prihajajočem Miklavžu. Tega dne ob 18.00 bo dan odprtih vrat s strokovnim vodenjem in ogledom knjižnice – oddelka za mladino in oddelka za odrasle z Dorotejo Dolar. Tudi 10. decembra ob 17.00 vabijo malčke na pravljerno uro v pravljerno sobo Tončka Knjigoljuba, na poslušanje pravljice Snežni angel.

MaH

Živahno bo tudi pri Sovretu v Hrastniku

V četrtek, 20. novembra 2008 so tudi v Knjižnici Antona Sovreta praznovali dan splošnih knjižnic in vsakemu obiskovalcu podarili knjigo ali videokaseto iz zbirke odpisane knjižnične gradiva.

Kot posebnost pa je bila razstava starih časopisov iz zasebne zbirke gospoda Andreja Feguša. Preberemo lahko na primer sestavo o umoru kralja Aleksandra v Marceillu in priprave na drugo svetovno vojno. Obiskovalci knjižnice si lahko razstavo ogledajo še do konca meseca novembra.

Zelo odmevna je bila tudi ustvarjalna delavnica izdelovanja novoletnih čestitk, ki so jo vodile članice sekcije ročnih del Društva invalidov Hrastnik. »Navdušuje nas, da ljudje radi in z veseljem prihajajo v knjižnico. To je za nas velika motivacija za nadaljnji razvoj, saj se vidi, da ljudje knjižnico potrebujejo in to potrjujejo s čedalje večjim obiskom,« je povedala Mateja Planko, direktorica knjižnice.

V četrtek, 27. novembra 2008 ob 18.00 uri bo na literarnem večeru Branko Klančar potoval po Mehiki, najmlajši pa so v petek, 28. novembra ob 16.00 uri vabljeni na računalniški petek, ko si bodo krajšali čas z igranjem računalniških igrice,

Fanči Moljk

“Vsak torek me komaj čakajo in najbrž ne vedo, kako jaz komaj čakam njih”

Ta stavek je tako glasno odmeval po Knjižnici Toneta Seliškarja v Trbovljah, da sem se prav radovedno obrnila iz računalniškega zaslona v Centru za vseživljenjsko učenje v in iskala “krivca” za lepe besede. Iskanje je za “šalterjem” našlo Ivano Laharnar, ki svojim prepoznavno radijskim glasom pač ne more iz svoje informativne kože in tako sem slišala, komu od varovancev Doma upokoencev Franca Salomona Trbovlje je namenila kakšno literaturo in kako je bo kdo vesel.

V nadaljevanju je vneto nabirala odpisano gradivo iz knjižnice. Pa je bila cela zgodba slišati tako zanimivo, da sem po nekaj minutah stopila do nje in jo vprašala, če me vzame kdaj s seboj na takšno popoldne. In sva se dogovorili. “Veš, tako me čakajo vsak teden, da je vsaka zamujena minuta presneto dolga in si ne drznem kasniti,” je dejala. Tako sem vedela, da je točnost tudi pri prostovoljnih cenjena lastnost in cel naslednji dan sem imela v mislih tisto minuto, ki meni prevečkrat uide.

Našli sva se pri gospe Betki, ki je tisti dan obležala z išiasom in jo je tako doletel poseben obisk v sobi. Prepričana sem, da bo naslednji teden že za mizo in povedala kakšno zgodbo tudi ona.

“Joj, že zamujava tja v sobo za delovno terapijo!” se je spomnila na družčino, ki je željno pričakovala tedensko srečanje. In ravno v torek so imeli prvo obletnico. Nekaj sladkega, par mandarin in kapučino se je ob toplih nasmehih zdela kot prava gurmanska pojedina in ko smo po nekaj minutah žlobudranja iz postelje priklicali še Ludvika, so oživeli čisto vsi. Družje je tako padla odločitev, da bo skupina po letu dni delovanja dobila ime in to po čudoviti knjigi Mire Mihelič, Pridi, mili moj Ariel. Ob mojem obisku je seveda bilo čutiti malce zadrege na obeh straneh, saj sem, nevajena takšne pozornosti, bila kar nekajkrat prav radovedno izprašana o življenju in razmišljanju.

Vsekakor se veselim možnosti, da jih še obiščem, da mi povedo še kakšno življenjsko modrost in kakšno štorijo o vaških posebnostih. Ti bodo glavna tema naslednjega torkovega sestanka in čeprav so na prvo žogo vsi zmajevali z glavo, da se ničesar ne spomnijo, sem prepričana, da bo zgodba o Nacu, ki je sredi ledene zime skakal v Trboveljščico, dobila družbo.

Ivano Laharnar je bila tudi soustanoviteljica in novinarka časopisa Zasavc, skupino v Domu upokoencev pa vodi

prostovoljno in z veseljem.

Za vse zainteresirane za podobna prostovoljna druženja s starostniki pa bo v mesecu decembru v Trbovljah organiziran Tečaj za usposabljanje prostovoljnih in prostovoljcev za osebne družabnike s starim človekom in voditelje skupin. Instruktor pri usposabljanju bo dr. Jože Ramovš z Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje. Prijave zbira gospa Mira Pišek (tel.: 040/506-811). Tečaj je brezplačen.

Besedilo: Mojca Trbovc

Društvo U3

Univerza za tretje življenjsko obdobje praznuje deseto letnico svojega delovanja

Kdo: Upokojenci iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja in iz drugih bližnjih občin.

Kam: Na Univerzo za tretje življenjsko obdobje – U3, v prostora Doma Svobode, Trg Franca Fakina 4, Trbovlje

Zakaj: Da si še naprej bistríte um, da se ukvarjate z delom, ki vas veseli, da greste v družbo, da si lahko sami pomagata pri tegobah, ki jih prinaša starost, da sami sebi dokažete, da za odpis še ni čas.....

Kako: Bodite pozorni vsako leto v septembru, ko v treh zasavskih knjižnicah lahko dobite vse informacije o našem društvu. Lahko pa tudi med letom pokličete: na številko našega mobilnega telefona: 040 375 689, ob ponedeljkih od 10. do 12 ure.

Čemu?

»Pred šestimi leti sem se vključila v skupino za učenje angleškega jezika, ker bi rada obnovila znanje, ki sem ga dobila v srednji šoli. Angleščine v življenju verjetno ne bom nujno potrebovala, mogoče bom pa lahko vadila s svojimi vnuki njihove prve slanke.

Najbolj uživam pri uri, ko ob vodstvu mentorice snov razumem, uspešno rešujem naloge, če si pa ob tem zapomim še kakšno besedo, sem pa še posebno vesela. Znanje preizkusim včasih z branjem angleških zgodbic, ki si jih lahko sposodimo v naših knjižnicah. Sploh si ne morete misliti, kako hitro mineta dve šolski uri!

Vsakič se naše druženje nadaljuje v lokalni, kjer si povemo še najnovejše vice, novice, recepte, tegobe.....

V petih letih druženja v Društvu U3 sem šivala tudi punčke za UNICEF, končala začetni tečaj računalništva, nekaj časa sem obiskovala krožek vitalne energije, kjer smo se učili premagovati stres, spoznavati samega sebe in se udeležila številnih predavanj.

Tudi v Upravni odbor društva so me vključili. To delo me ne veseli najbolj, vendar sem pristala samo zato, da pomagam predsednici društva. V letošnjem letu sem sprejela delo zapisničarke. In kaj mi to pomeni? Da ne sedim doma in da sem še vedno v dogajanju, čeprav ne v tistem smislu, kot v času službovanja. In ko mi uspe napisati zapisnik iz tistega neorganiziranega pogovora, sem res zadovoljna sama s sabo. Zapisnik napišem na računalnik, saj ga znam oblikovati in ga pošljem po elektronski pošti naprej – to je pa tudi nekaj za našo generacijo.« Je zapisala Ana Zupančič - U3 - angleščina 3.

Deset let delovanja društva pomeni 150 do 200 slušateljev na leto v 15. do 25. skupinah (angleščina, nemščina, računalništvo, digitalna skupina, likovna, vitalna, šivanje punčk za UNICEF...), predavanja, likovne razstave, izleti, druženja, sodelovanja z različnimi društvi... Pomeni pa tudi občni zbor, delovanje upravnega odbora, delovanje strokovnih odborov. Imeti treba tudi predsednika ali predsednico, brez 'glave' Društva U3 ne bi bilo in brez njega tudi ne bi bilo Univerze za tretje življenjsko obdobje Zasavske regije.

Za U3: Ana Zupančič

Samo vztrajnost lahko obrodi sadove

Gibanje je za človeka nujna potreba. Z vsakim naporom, če je ta primerno doziran, lahko izboljšamo gibalne in funkcionalne sposobnosti. Te nam omogočajo lažje in bolj kvalitetno opravljanje vsakodnevnih nalog. Športna aktivnost nam daje občutek samozavesti in izboljšuje se nam samopodoba. Psihomotorične sposobnosti, ki jih pridobivamo s športnimi aktivnostmi, so tesno povezane z našim zdravstvenim stanjem. Napor, ki ga doživljamo med samo vadbo, ne sme biti mučenje organizma oziroma samega sebe. Moramo se sprostiti, uživati. Izbrati moramo tako dejavnost, ki nas resnično veseli, ali pa se je bomo s procesom učenja še naučili. Vsak delček dneva, ko se vam ponudi priložnost za raztezanje, hojo po stopnicah ali izlet v naravo, jo izkoristite.

Vpliv napora na telo je odvisen, predvsem od tega koliko časa ta traja. Pri kratkoročnem naporu so učinki predvsem hitreje in globlje dihanje, hitreje in močnejše bitje srca, napetost v aktivnih mišicah naraste. Pri naporu se poveča telesna presnova, predvsem v delujočih mišicah. Aerobna presnova v mišicah, je učinkovitejša, od tiste, pri kateri se ne uporablja kisik. Kakšno minuto pa lahko opravljamo aktivnost brez dovoda kisika, delamo s kisikovim dolgom. Ta dolg moramo hitro plačati in se tudi dobro nadihati. Med tako aktivnostjo so mišice torej opravljale anaerobno delo.

Zavedati se moramo, da različni športniki enako obremenitev premagujejo z različnim naporom. Bolj vzdržljivi imajo po naporu nižjo frekvenco srca pri enaki hitrosti, manjšo vsebnost laktata v krvi, manjši minutni pljučni volumen izdihanega zraka... Športniki v različnih fazah priprave, dosegajo različne stopnje pripravljenosti. Pomeni, da premagujejo enako obremenitev z različnim naporom.

Med vadbo so mišice veliko bolj prekrvavljene. Z boljšo prekrvavitvijo pride v mišice tudi več kisika. Pretok krvi skozi aktivne mišice se lahko poveča tudi do 10-krat. Ločimo tri tipe mišičnih vlaken. En tip vlaken se krči hitro, imenujemo jih hitra mišična vlakna, drug tip so vlakna, ki se krčijo počasi, imenovana počasna mišična vlakna in tretji tip vlaken, ki so skupek obeh z mešanimi lastnostmi. S treningom lahko vplivamo na tipe mišičnih vlaken. Na splošno je ugotovljeno, da lahko oba tipa vlaken, tako počasna kot hitra, povečata svojo oksidacijsko kapaciteto s treningom vzdržljivosti. S pomočjo treninga vzdržljivosti lahko razvijemo vzdržljivostno komponento šprinterja, malo težje pa je doseči spremembo iz počasnih v hitra vlakna. Hitra mišična vlakna bolj reagirajo na trening moči kot počasna. Pri različnih športnih aktivnostih je razmerje počasnih in hitrih vlaken različno. Tako imata na primer sprint in dviganje uteži 30 odstotkov počasnih vlaken in 70 odstotkov hitrih vlaken. Tekači, ki tekmujejo v maratonskem teku pa 80 odstotkov počasnih vlaken in 20 odstotkov hitrih vlaken.

Aerobni trening vključujemo v vsak trening zaradi številnih pozitivnih učinkov. S to vadbo, kjer se energija obnavlja v prisotnosti kisika, vplivamo predvsem na vzdržljivost, ki sodi med funkcionalne sposobnosti. Odvisna je od dobrega delovanja dihalnega in srčno žilnega sistema. Določen napor lahko izvajamo dalj časa, ne da bi zmanjšali intenzivnost vadbe.

Glavne prednosti dolgotrajne aerobne vadbe so naslednje: okrepimo dihalni in srčno žilni sistem, izboljšamo funkcionalne sposobnosti, krepimo mišice in sklepe, izboljšamo prebavo, pridobimo na življenjski energiji in nenazadnje je to učinkovit način za uravnavo telesne teže. Aerobni tip vadbe je v zadnjih desetletjih aktualen, predvsem z vadbo v zaprtih prostorih, kot skupinsko vadbo, oziroma s pomočjo naprav, ki so nepogrešljive v fitness centrih: kolo, tekalna steza, simulator hoje po stopnicah, simulator veslanja, eliptične naprave. Izbirate tiste, ki vam ustrezajo, priporočena je uporaba vsaj dveh naprav.

Intenzivnost vadbe, ki jo boste izbrali, boste določili s frekvenco gibanja, nastavitvijo napora, ki nam ga nudi naprava, amplituda gibanja...

Pri načrtovanju vadbe je pomembno poznati svoj srčni utrip v mirovanju in pri maksimalnem naporu. Frekvenca srčnega utripa v mirovanju je pri slabo kondicijsko pripravljenih med 70 in 80 udarcev v minuti. Pri športnikih se frekvenca utripa spusti pod 40 udarcev v minuti v mirovanju. Med vadbo se srčni utrip dvigne čez 155 udarcev, tudi do 210 udarcev v minuti. To velja za večino zdravih mlajših od šestdeset let. Glavni ciljni območji frekvence srčnega utripa sta območje uravnavanja telesne teže, kar je nekje med 60 in 70 odstotki maksimalnega srčnega utripa in območje aerobnega treninga, ki je med 70 in 85 odstotku maksimalnega srčnega utripa. Pri prvem ciljnem območju je glavno gorivo, pri takšni intenzivni vadbi, ki traja eno uro in več, maščobe. Pri drugem ciljnem območju izboljšujemo funkcionalne sposobnosti oziroma vzdržljivost. Trening v tem območju naj traja od 10 do 45 minut, gorivo je predvsem glikogen.

V ljudeh se v različnih družbenih okoljih pojavlja želja po gibalni izraznosti, povezana s spoznavanji o lastnih telesnih sposobnostih. Zanima nas kako se upreti sili teže, občutiti samega sebe, se odzivati na notranjega zaznavanja začuti svoje telo.

Telo je instrument, skozi katerega se zrcali naš odnos do sebe, drugih, sveta. S telesom govorimo, sporočamo, smo vpeti v naš prostor in čas. Pustimo si prislunhati ritmu srca, povečani frekvenci izdihov in udarcev korakov. Ob tem bomo začutili občutek veselja, občutek vzhiceniosti, ki nas sprošča. Sproža naj notranje zadovoljstvo, ki nam daje občutek osvobojenosti. Gibanje naj bo naš sad, dosežemo pa ga lahko samo z naporom, ki nas bogati.

Tomaž Kogovšek

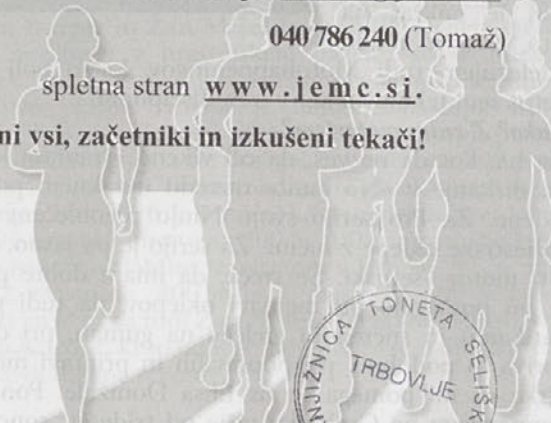

PROGRAM INDIVIDUALNE VADBE
Izdelava telesne vadbe
prilagojene vašim zmogljivostim,
času in možnostim.

Tomaž – gsm: 040 786 240, tomaz@jemc.si,
www.jemc.si

Vsak torek ob 16^h v Evroparku Ruardi
informacije: tomaz@jemc.si oz.
040 786 240 (Tomaž)
spletna stran www.jemc.si.

Vabljeni vsi, začetniki in izkušeni tekači!

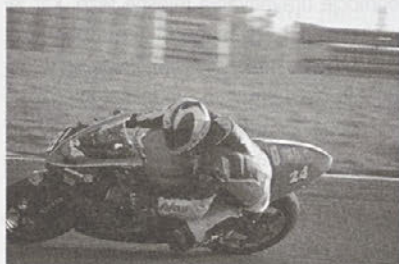

Moto šport:

Hiter, hitrejši ...

Damjan Smrkolj iz Kisovca

Verjamem, da za uspehe Damjana Smrkolja še niste slišali, čeprav ga morda poznate. Dirke v njegovem, motorističnem stilu se v Sloveniji enostavno – ne dogajajo. Zato se za pokale bori v tujini. Ponavadi se s svojo »ljubico«, Ninjo ZX10RR (znamke Kawasaki) in z ekipo največkrat odpelje na Grobnik na Hrvaškem. Na Grobniku si je letos priboril naslov prvaka PRO SERIJE v skupnem seštevku vseh štirih Motohappeningov!

Damjan Smrkolj je eden tistih športnikov, ki svoje zmage slavi v tujini. Pa ne zato, ker bi si tega želel, pač pa zato, ker pri nas na žalost nimamo infrastrukture, da bi takšno tekmovanje lahko organizirali.

Ker že vrsto let spremljam moto šport, mi je jasno, kako težko si je priboriti tako laskav naslov. Kako ti je uspelo? Najprej povej, kako si pravzaprav začel?

Najbrž tako, kot večina ljubiteljev cestnohitrostnega motociklizma: na cesti. Imel sem to srečo, da sem kmalu spoznal prednosti »piste« v Cerkljah – kajti tedaj, leta 2004, je še obstajala. Tu sem takoj dosegel zelo dobre rezultate, zato me je to dodatno motiviralo. Tu sem odpeljal tudi edino dirko na Mobikrogu, ki je štela za državno prvenstvo. V tem »letu mobikroga« sem se marsičesa naučil: o motorju, o opremi motorja, pravih dirkanja – in hkrati občutil sorazmerno varnost vožnje na dirkališču. Od teh začetkov naprej me cesta ne mika več.

In potem?

Potem se je zgodil prvi Slovenski dan na Grobniku, leta 2005. Slovenski dan se zdaj ponavlja vsako leto (na dan okupatorja) in do sedaj še nisem manjkal. Žal je ta dan le enkrat na leto, zato se redno udeležujem tudi Motohappeningov, ki so bolj pogosti.

Letos sem tekmoval kar v treh disciplinah.

Kako? Z enim motorjem?

Ha ha, kot da ne veš, da cel vikend »šraufam kot nor«! Za dirkanje v »No limit« razredu nataknem poliestrske oklepe. Za Pro serijo svojo Ninjo preoblečem v druge poliestrske oklepe z lučmi. Za serijo je pa jasno, da mora biti motor »serijski«. Še sreča, da imam dobre prijatelje, ki mi pomagajo pri menjavi oklepov, pa tudi gum, pri natikanju in snemanju grelcev na gumah, pri dolivanju goriva in podobno, pri popravilih in pripravi motorja za dirke pa mi pomaga servis Elisa Domžale. Ponavadi so temperature na Grobniku višje od trideset, sonce žge, pa

se preznojiš že, če stojiš v senci. Kaj šele, ko dirkaš »do svojega in motorjevega limita«.

Kot pravijo prijatelji in potrdijo rezultati, pa si ti najboljši v dežju?

To je res. Kadar pada dež, se odlično peljem. Letos sem na prvem Motohappeningu zamudil na štart dirke No limit (v dežju), zato sem moral štartati iz zadnjega mesta. A mi je uspelo, da sem se v deževnih osmih krogih prebil na prvo mesto in nekatere prehitel za cel krog! No ja, pa tudi na sonce in vročino sem se že kar navadil.

Ja, tudi to vem. Na zadnjem Motohappeningu si na dirki Pro serije dosegel rekord kroga te klase! Tvoj čas je bil 1:33:90 (medtem ko je rekord Grobnika svetovnega mojstra moto športa Wayneja Rayneja 1:29 in še nekaj ... najboljši profesionalci pa se vozijo okrog časa 1:32.00, le redki 1:31 ...)

Drži. Zares mi gre vse bolje. Tudi na dirki v Banja Luki, kjer sem tekmoval za Moto šampionat BiH, odprto prvenstvo Bosne, sem zmagal v razredu Super stock, vendar so me zaradi pritožbe njihovega domačega tekmovalca o tehničnih pomankljivosti motorja diskvalificirali, kljub temu da je motor že pred dirko in po dirki v park fermeju uspešno prešel tehnični pregled. No ja, saj ne štejejo le pokali. Zmagal sem.

Veliko treniraš?

Rad bi, ja. Ampak nimam niti časa, niti dovolj finančnih sredstev. »Treniram« na bagru, kjer ponavadi delam od jutra do mraka.

Imaš najboljše materiale?

Se hecaš? Rad bi jih imel, seveda. A se cene le-teh pišejo od štirimestnih števil naprej. Če ne boš nikomur povedala, ti zaupam, da sem letos le dve dirki odpeljal na novih gumah! Marsikdo, ki dirka v istih razredih kot jaz, pa jih v

enem dnevu dvakrat zamenja! Dobro pripravljen motor prinaša dragocene sekunde. Zato si srčno želim pridobiti nekaj dodatnih sponzorskih sredstev...

Mislim, da si jih, glede na rezultate,

tudi zaslužiš.

Uspehi Damjana Smrkolja v letu 2008:

Croatian speed weekend: v razredu No limit: 2. mesto

Slovenski dan na Grobniku, 27. april: razred do 1000ccm:

3. mesto, Razred Open: 5. mesto

Motohappening Grobnik (17. in 18. maj): Serija

PRO1000: 1. mesto

Teamska dirka No limit: 3. mesto (v paru s Tadejem

Horvatom – prvaka v tej klasi leta 2007)

Motohappening Grobnik (27. in 28. junij): serija PRO 1000: 1. mesto

Teamska dirka No limit: 2. mesto (v paru z Erikom Matkovičem)

Motohappening Grobnik: (23. in 24. avgust): serija PRO1000: 2. mesto

teamska dirka serija: 4. mesto (v paru z Markom Ojsterškom)

Motohappening Grobnik (11. in 12. oktober): serija PRO 1000: 1. mesto

Teamska dirka serija: 5. mesto (v paru z Dejanom Klopčičem)

Pokal za najhitrejši čas kroga PRO serije: 1:33:90

Prvak v skupnem seštevku Motohappeningov serije PRO 1000

Damijan, srečne in uspešne hitre kroge ti želim tudi v naslednji sezoni!

Staša Tajana Grgovič

Plavanje:

23. mednarodni miting za pokal mesta Celje

Sezona plavalnih tekmovanj se je začela že pred dobrim mesecem dni, a so se plavalci Plavalnega kluba Lafarge Cement Trbovlje v Celju prvič pomerili s konkurenco. V ambientu celjskega zimskega bazena Golovec je v soboto in nedeljo, 15. in 16. novembra 2008 potekal tradicionalni 23. mednarodni plavalni miting za pokal mesta Celje.

V soboto so nastopili kadeti, mladinci in člani v vseh olimpijskih disciplinah (50, 100, 200, 400 m). Ob že znanih problemih z zimskim bazenom, ki že drugo leto tarejo ne samo trboveljske plavalce, temveč vse trboveljske občane, so plavalci z doseženimi rezultati na tem mitingu presenetili tako sebe, kot tudi trenerja. V konkurenci 325 plavalcev iz 5-ih držav, so kljub zmanjšanemu obsegu treninga in slabim pogojem vadbe v Hrastniku, dosegli več od pričakovanj! Ne samo, da so popravljali svoje osebne rekorde, pač pa so se uvrščali tudi med 8 najboljših, kar je pri sedanjem razvoju plavanja velik dosežek!

Največje presenečenje so prav gotovo osebni rekordi in pa tretje mesto Matica Vozla na 50 hrbtno. Da osvojeno odličje ni bilo naključje, je dokazal tudi v nastopih na 100 in 200 hrbtno, kjer je bil 4. oz. 5! Rok Leskovec je bolj kot v njegovem prsnem slogu, presenetil z dosežkom na 200 mešano, kjer je kar za 7 sekund izboljšal osebni rekord in dosegel 8. mesto ter bil v svoji paradni disciplini 200 prsno 5! Peter Vozel se je v prehodu iz dečka v kadeta odlično znašel ter ob povečani biološki rasti in izboljšani tehniki skočil v sam vrh kadetov. Bil je 5. na 50 hrbtno in 6. na 100 hrbtno. Luka Zupan je kljub močni konkurenci na 100 mešano odplaval osebne rekorde, s katerimi se je uvrstil na 5. mesto in svoj rezultat na 200 prosto izboljšal za 3 sekunde. Alen Firšt, ki sedaj trenira v domačem bazenu, je dokazal (saj je mlajši letnik pri kadetih), da bi z boljšimi pogoji za treninge prav gotovo v prihodnosti krojil slovensko plavanje. Osmo mesto na 200 mešano in vsi izboljšani rezultati mu dajejo večji motiv za prihodnost. Pri dekletih se je najbolj izkazala Karmen Zmrzлак, ki je že v lanskem sezoni nakazala potenciala v prihodnosti. Sesto mesto na 200 prsno in pa osmo mesto na 100 prsno sta dosežka, ki ji ob tako zagnanem

delu obetata še več veselja. Ne moremo niti mimo dosežkov Primoža Podbregarja, ki so mu veliko volje pobrali že sami pogoji za trening, saj je v prostem slogu dokazal, da se da z intenzivnostjo kompenzirati količina samega treninga. Kot vsi omenjeni, pa so tudi naslednji plavalci plavali nad pričakovanji: Laura Pistotnik, Lara Hodej, Tjaša Božič, Valentina Budimir, Maša Stanič in Žiga Kovačič. Prav gotovo pa so k tem dosežkom pripomogle tudi enotedenske priprave v Rušah, na katerih smo videli, kako lahko upravljavec čudovitega zimskega bazena zadovolji tako občane, rekreativece, kot tudi vrhunske plavalce, z racionalno izrabo prostora, pa še s cenejšo ponudbo.

V nedeljo pa so se mlajši pomerili le v 200-metrskih razdaljah, ker teh disciplin ponavadi na mitingih za mlajše ni na sporedu. Nastopilo je 178 plavalcev iz 12 slovenskih in enega hrvaškega PK. Trboveljski klub je zastopalo 6 plavalcev in sicer Klara Volaj, Neža Kurnik, Mario Budimir, Nejc Kos, Jan Burgar in Žan Mišel Jerman. Po slabem mesecu vodnih treningov v hrastniškem bazenu so se udeležili tekme v Celju, kjer so, kljub slabšim pogojem za treniranje, zadovoljivo plavali. Tokrat je najbolje nastopil Mario Budimir, ki je v disciplini 200 m delfin nastopil prvič in dosegel odličan rezultat ter dosegel 3. mesto, na 200 prosto pa je bil na 19. mestu. Petkratni državni prvak v letni sezoni, Jan Burgar, letnik '96, je v močni konkurenci dečkov letnika '95 in '96 osvojil 7. mesto na 200 in 400 m prosto. Nejc Kos je kljub nekoliko slabšim rezultatom v letniku '97 in mlajši osvojil 2. mesto na 400 m in 4. mesto na 200 m prosto. Pohvaliti pa je treba tudi Žan Mišela Jermana, Klaro Volaj in Nežo Kurnik, ki so odlično odplavali vse svoje discipline in popravili osebne rekorde.

PKT

Nagradna križanka

Rešitev oziroma geslo nagradne križanke pošljite do 06.12. 2008 na naslov: UREDNIŠTVO ZASAVCA, Cesta zmage 3, 1410 Zagorje ob Savi s pripisom NAGRADNA KRIŽANKA št. 24/2008. Fotokopij ne upoštevamo, prav tako tudi ne rešitve gesla, ki bodo prispele na dopisnicah in na njih ne bo nalepljeno geslo, izrezano iz Zasavčeve križanke. Poleg svojega točnega naslova pripišite še davčno številko, ker vas v nasprotnem primeru ne bomo mogli nagraditi.

Med reševalce bomo razdelili nagrade:

Trgovina JAKA Zagorje – Brglez Roman s.p., Pekarna-Slaščičarna-Trgovina-Bar, Vransko: 1x bon v vrednosti 20,86 EUR, 1x bon za 12,52 EUR in 1x za 8,35 EUR. Izžrebanci nagradne križanke št. 23/2008

Za vrednostne bone Trgovine Jaka Zagorje:

- Miro Tekavec, Ulica talcev 1a/3, 1410 Zagorje
- bon za 20,86 €
- Viki Kavšek, Podvine 44, 1410 Zagorje
- bon za 12,52 €
- Štefka Steban, Farčnikova 59, 1410 Zagorje
- bon za 8,35 €

Ali se prepoznate?

Ste se prepoznali? Ste na sliki v krogu zagotovo vi? Zdaj pa brž na prvi telefon v vaši bližini in pokličite Marto na 041 410 734. Povedali boste svoj naslov in poslali vam bomo bon za dve pici in dve kokakoli v Pizzeriji Čebelica na Izlakah. Čas imate do petka, 05.12. 2008, po tem dnevu bo bon ostal v uredništvu in počakal na naslednjega Zasavca in novega bralca.

BRGLEZ ROMAN s.p.
PEKARNA- SLAŠČIČARNA-
TRGOVINA-BAR
VRANSKO 17
3305 VRANSKO

SNEG NAM OZNANJA, DA PRIŠEL JE ČAS,
KO SPET OB SVOJIMI NAJDRAŽNJI
SE BOMO VESELILI,
SE Z DOBROTAMI POGOSTILI.

POGOSTITE OB PRIHAJAJOČIH PRAZNIKI
SVOJE NAJDRAŽJE Z ODLIČNIMI DOMAČIMI
KEKSI SLAŠČIČARNE - PEKARNE BRGLEZ

SAMO V ZAGORJU V TRGOVINI JAKA
KEKSI V REFUZI -20%€

VABLJENI

POSEBNA PONUDBA TRAJA
OD 26.11. DO 10.12.08

Trgovina Jaka
C.9. avgusta 107, Zagorje
Tel: 035660280

PIZZERIA ČEBELICA

VRAČEVIČ Matej
Valvazorjeva 2, IZLAKE, Tel.: 03/56-74-137

Kuhamo s Stašo

Puranje meso z jabolkom

Sestavine:

50 dag puranjih prsi, 40 dag kislih jabolk, 50 dag pora, 2 žlici limoninega soka, olivno olje, 2 dl jušne osnove, sol, poper.

Priprava:

Meso zrežemo na koščke ali trakove. Por očistimo, operemo in narežemo na kolesca. Jabolka narežemo na tanke krlje in jih pokapamo z limoninim sokom.

V ponvi segrejemo malo olja, dodamo meso in ga dobro opečemo z vseh strani. Solimo, popramo in vzamemo iz ponve. Na masčobo od pečenja stresemo jabolka in por, kratko popražimo in zalijemo z jušno osnovo. Slabih deset minut dušimo na šibkem ognju. Začinimo in postrežemo z mesom.

Dober tek!

Staša

Ko pesem spregovori

Drage bralke, cenjeni bralci! Zima naj bi bila zaščitni znak meseca, v katerega bomo vstopili. Belina snega prekrije polja in gozdove, strehe in dvorišča, igrišča in smetišča. Podobno se obnašamo ljudje. Hočemo skriti lastnosti, ki naj drugim ne bi bile všeč, in poudariti tiste, ki so po našem mnenju hvalevredne. Prav zato se človek še težje sooči z resnico o sebi. Globoko v svoje srce ponavadi pogledamo šele takrat, ko belina, s katero se obdajamo, skopni na vročem soncu prelomnih življenjskih izkušenj. Tega se je dobro zavedal pesnik Josip Murn Aleksandrov. Živel je komaj dobrih 22 let, a njegova dela živijo že več kot stoletje. Naj nam pomaga videti skozi blišč veselega decembra. Srečno!

Boštjan Grošelj, urednik rubrike List (tel. 031-373-826)

PRVI SNEG

*Trdo odmevajo koraki
v mrzlo zimsko noč,
v toplo si želim zavetje,
kmalu bo polnoč.
Drema zemlja, spijo hiše,
še burja v krošnjah
je zaspala,
utrujena in oslabela,
saj je dolgo dni divjala.*

*Kot hladen poljub na lica
se snežinka me dotakne
in kot drobna se solzica
drugim sestricam umakne.
Neutrudno spod neba
pada bela pravljica.*

Francka Šmid

BEŽNA SREČANJA

*Noč je.
Nikjer nikogar.
Le škripajoči sneg.
Počasi stopam
pod obokom drevoreda,
od drevesa do drevesa,
od luči do luči
in razmišljam.*

*Zopet si je postlala ležišče
in legla vanj, čakajoč,
da jo prežene čas.*

*Hladne blazine so postale
toplo zatočišče premraženim,
blišč luči je obarval
bele prevleke,
le sledi so dokaz,
da nisem bila tu čisto sama.*

*Sem stopajo
in gradijo
svoje skrite gradove.
Sem stopajo
in spet hitijo
v svoje tople domove.*

*Z očmi srkam lepoto zimske
podobe,
in tudi če jih zaprem,
mi vonj po snegu izdaja, da
sem res tu;
in to je dovolj,
da se ledeni oklepi
src odtalijo.*

*A mraz ostaja
in ne izgine z njo niti tedaj,
ko pride njen čas,
da odide
in si ležišče poišče drugje.*

*Tedaj stopajo tja
in gradijo
svoje skrite gradove.
Stopajo tja
in spet hitijo
v svoje tople domove.*

*Tu pa ni več videti sledi,
kot da tu nikdar
nihče stopal ni.
Ostanejo le poležane bilke,
ki ne vzdržijo pod težo njenih
odej.*

Vesna Berk

**POETI(NJE), OTRESITE
SE SPON STRAHU IN
PREDSTAVITE SVOJE
VEZENINE SVETU!**

**USTVARJALCI PROZE,
RUBRIKA LIST ČAKA
NA VAŠE PRISPEVKE!**
Vaše dragocene stvaritve,
ki bodo obogatile bralce,
pošljite na naslov:
Uredništvo Zasavca,
Cesta zmage 3,
1410 Zagorje ob Savi.

ZAPUŠČENA POLJA

*Temotna, temotnejša
zapuščena so polja –
samotna, samotnejša
so srca kot polja.*

*Vedno više bi, više
srce brez utehe –
vedno tiše je, tiše
kot polja in lehe.*

Josip Murn Aleksandrov

Aleksij Porednik: NESREČNI 'PIZDEKI'

Vremenoslovci napovedo nekaj snežink in že je Slovenija v 'luftu'. Vključiš radio. Slišiš javkanje: "V ponedeljek lahko zapade prvi sneg. Pripravite se. Prvi sneg povzroči največ težav." Z radia preklopiš na televizijo. Vsi informativni programi udarno postrežejo z izjemno novostjo: "Prvi sneg je pred vrati. Pazljivo na cesto, pametno na pločnike." Gre za tako dramatične pizive, kot bi bilo sneženje nacionalna katastrofa. Potem pa pade dva centimetra "ta belega". Kje so časi, ko je skupna debelina snežne odeje po nižinah redno vsaj mesec dni v letu presejala pol metra?! Pa niso zganjali takšnega hrupa.

Veliko hrupa za nič – morda najkrajša oznaka pomehkuženih natolcevanj o hudi zimi, ki nas bo vzela. Če smo pošteni, v zadnjih 20 letih ni bilo niti pet pravih zim. Že tako pomehkužen 'folk' je zaradi tega še bolj 'pokakcan'. Današnja mladina niti ne ve več dobro, o čem govorijo starejši, ko pravijo, da je bilo snega do kolen, da je mraz stiskal do kosti in je ob polni luni kar vijolično 'pribijalo' pri minus 25 stopinjah Celzija. Po eni strani je še dobro, da se dogaja segrevanje ozračja, drugače bi zmrznili že pri 15 stopinjah pod ničlo. Gojenje pomehkuženosti je dolgoročno lahko usodno za odpornost človeškega rodu.

Nekatere znanstvene študije kažejo, da je za dolgoživost bistvenega pomena odpornost na mraz, saj izpostavljenost mrazu zavira staranje. Kako naj si tovrstno odpornost pridobi sodobni človek? Živi sredi udobja, ki mu kvari imunski sistem. In to imenujemo kakovost življenja. Bliže resnici bi bili, če bi rekli, da gre za klicanje uničenja. Ne zavedamo se, da s skrbjo, da se "ne prehladimo", pospešujemo prihod sil razgradnje. Ponekod v Tibetu, kjer so življenjske razmere skrajno ostre in krute, so recimo otrokovo zmožnost prilagajanja preverjali tako, da so ga kmalu po porodu potopili v ledeno hladno vodo.

Če je preživel, v redu. Če je umrl, tudi v redu, ker se je rešil nadaljnjih preizkušenj, ki jim bržkone ne bi bil kos. Nam se takšno testiranje morda zdi kršenje otrokovih pravic, grdobija, norost, a v tibetanskih razmerah je bilo to pravzaprav milostno dejanje. Ne pravim, da bi morali takšno prakso uvesti tudi pri nas, saj bi lahko njeni izvajalci kaj hitro končali za zapahi kot detomorilci. Hočem poudariti, da zavijanje v dve 'dekci' namesto v eno otrokom bolj škodi kot koristi. Takšno početje sicer upravičujemo z ljubeznijo do najmlajših, vendar dober namen staršev še ne pomeni nujno koristi za njihove "mladiče".

Prava ljubezen do otrok je tista, ki jim dolgoročno zagotavlja korist. Mnogo permissivno vzgojenih otrok, torej takšnih, ki se jim je pustilo, da so delali vse, kar jim je prišlo na pamet, ob soočanju z življenjem doživlja pekel prilagajanja. Potrebno je vedeti, da se mora vsakdo do določene mere prilagoditi družbi, da ne pride do anarhije. Bitje, ki se ga je prej samo ujekalo in je smelo delati vse, kar je hotelo, se ob soočanju z zapovedmi in prepovedmi znajde v groznem položaju, saj ni navajeno, da mu nekdo postavlja meje. Če bi v otroštvu občutilo "močno očetovo roko", bi bilo omejevanja navajeno in bi lažje zaživelo kot odrasla oseba.

Bolje, da otrok joče v otroštvu, kot da je nesrečen zaradi kasnejših udarcev

usode. Življenje je boj, pa naj obračamo, kakor koli želimo. Današnja 'pocukrana' družba tega noče razumeti. Jasno, udobju se nočemo odpovedati. Morda bo prihajajoča gospodarska kriza prinesla določeno mero stremnitve, vendar dvomim, da bo sprožila korenitejši premik v glavah sprijene civilizacije. Preveč smo se navadili svojih pravic in z nezanosno lahkostjo pozabljamo na dolžnosti. Dana beseda velja vse manj, in če bo šlo v tej smeri še generacijo ali dve, se lahko zgodi, da bo razviti svet zabredel v 'drek', v kakršnem še ni bil.

Drevo je mogoče naravnati k plodni rasti, ko je še mlado in voljno. Če čakamo predolgo, je za učinkovito posredovanje prepozno. V dolgoročno otrokovo korist naravnana vzgoja, četudi kdaj "palica zapoje", je edino zagotovilo, da bo kot odrasel človek kolikor toliko koristen za družbo. Seveda pa vzgoja, ki postavlja trdne meje, kaj je dovoljeno in kaj ne, omogoča tudi srečno življenje, o kakršnem lahko 'pizdek', ki se sočloveku smeji v 'ksiht', samo sanja. Sreče namreč ni mogoče zadeti na lotu, ker je sreča notranji občutek izpolnjenosti, ki je vreden več kot vsa bogatija sveta. Prava sreča je neprecenljiva, zato je ni mogoče kupiti.

<http://www.radio-kum.si>

Kino Delavski dom Trbovlje			Sobota	29.11. ob 19.00	BANČNI ROP, (polit.) krim., roparski film
četrtek	27.11. ob 18.00	POKRAJINA	Nedelja	30.11. ob 19.00	TROPSKI VIHAR
	ob 20.00	DIVJAKINJA	Ponedeljek	01.12. ob 19.00	BANČNI ROP
petek	28.11. ob 18.00	KVANTUM	Torek	02.12. ob 19.00	Film teater: TRISTAN IN IZOLDA
	ob 20.00	SOČUTJA, akc. avant.	Petek	05.12. ob 19.00	DIRKA SMRTI
sobota	29.11. ob 18.00	POKRAJINA	Sobota	06.12. ob 19.00	SODNI DAN
	ob 20.00	KVANTUM	Nedelja	07.12. ob 19.00	DIRKA SMRTI
nedelja	30.11. ob 18.00	SOČUTJA	Ponedeljek	08.12. ob 19.00	SODNI DAN
	ob 20.00	DIVJAKINJA	Torek	09.12. ob 19.00	Film teater : MORILCA NA KOLEKTIVCA
	ob 20.00	DIVJAKINJA			
ponedeljek	01.12. ob 18.00	KVANTUM	Kino Izlake		
	ob 20.00	SOČUTJA	Nedelja	30.11. ob 19.15	BANČNI ROP, (polit.) krim., roparski film
torek	02.12. ob 18.00	POKRAJINA	Nedelja	07.12. ob 19.15	SODNI DAN
	ob 20.00	KVANTUM	Kino Delavski dom Hrastnik		
	ob 20.00	SOČUTJA	četrtek	27.11. ob 19.00	SODNI DAN
	ob 20.00	KVANTUM	petek	28.11. ob 19.15	NEVARNOST V BANGKOKU akc.triler
sreda	03.12. ob 16.00	SOČUTJA	sobota	29.11. ob 17.00 ob 19.00	SODNI DAN NEVARNOST V BANGKOKU
	ob 18.00	HIŠNA ZAJČICA, kom.	nedelja	30.11. ob 17.00 ob 19.00	NEVARNOST V BANGKOKU SODNI DAN
	ob 18.00	HIŠNA ZAJČICA (dan odprtih vrat ob roj. Dr.F. Prešerna - PROST VSTOP)	sreda	03.12. ob 19.00	POKRAJINA ŠT. 2, slo.akc.triler
četrtek	04.12. ob 18.00	KVANTUM	četrtek	04.12. ob 19.00	POKRAJINA ŠT. 2
	ob 20.00	SOČUTJA	petek	05.12. ob 19.30	TROPSKI VIHAR, akc.parod.
	ob 20.00	ŽAGA 5, groz.	sobota	06.12. ob 17.00 ob 19.00	TROPSKI VIHAR POKRAJINA ŠT. 2
petek	05.12. ob 18.00	VAGINALNI ZOBJE, triler	Nedelja	07.12. ob 17.00 ob 19.00	TROPSKI VIHAR POKRAJINA ŠT. 2
	ob 20.00	VAGINALNI ZOBJE	četrtek	11.12. ob 17.00	HIŠNA ZAJČICA
sobota	06.12. ob 18.00	ŽAGA 5	Kino Dol pri Hrastniku		
nedelja	07.12. ob 18.00	HIŠNA ZAJČICA	petek	28.11. ob 17.00	NEVARNOST V BANGKOKU akc.triler
	ob 20.00	HIŠNA ZAJČICA	petek	05.12. ob 17.00	TROPSKI VIHAR, akc.parod.
ponedeljek	08.12. ob 18.00	VAGINALNI ZOBJE			
	ob 20.00	HIŠNA ZAJČICA			
torek	09.12. ob 18.00	ŽAGA 5			
	ob 18.00	ZADETKI: ANANAS			
sreda	10.12. ob 18.00	EKSPRES, kom.			
	ob 18.00	ZADETKI: ANANAS			
četrtek	11.12. ob 18.00	EKSPRES			
	ob 20.00	NA ROBU LJUBEZNI rom.drama			
	ob 20.00	ČELJUSTI, groz.			
Kino Delavski dom Zagorje					
Petek	28.11. ob 19.00	TROPSKI VIHAR, akc. parod.			

Kulturni center Delavski dom Trbovlje

Petek 28.11. ob 18.00 **PREZENTACIJA DEJAVNOSTI V LETU 2009**
MULTIMEDIA (Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, Fakulteta za računalništvo in informatiko, DDT)

Ponedeljek 01.12. Ob 10.00 GLED.PR.»NERODNA AVGUŠTINA« (DPM TRBOVLJE)

Ob 17.00 OTVORITEV RAZSTAVE ROČNIH DEL (DI Trbovlje)

Ob 18.00 OTVORITEV RAZSTAVE ANTONIA ŽIVKOVIČA »VRATA«

Ob 19.00 OTVORITEV KAVARNE MOZAIK (DDT)

Torek 02.12. Ob 10.00 GLED.PR.»MAČEK EGON« (DPM)

Sreda 03.12. Od 9.00 – 12.00 in 17.00-20.00 RAZSTAVE ROČNIH DEL (DI Trbovlje)

DAN ODPRTIH VRAT ob obletnici rojstva FRANCETA PREŠERNA:

- Ob 16.00 filmska predstava HIŠNA ZAJČICA

- Ob 20.00 LITERARNI VEČER UROŠA ZUPANA PREŠERNEVEGA

NAGRAJENCA »COPATI ZA HOJO PO KITAJSKI«

Četrtek 04.12. Od 17.00 – 19.00 MIKLAVŽEV SEJEM (GESS Trbovlje)

Petek 05.12. Od 15.30 – 19.30 RAZSTAVA OROŽJA (Strelsko društvo Trbovlje)

Ob 17.00 ZLATA VRTNICA (Turistično društvo Trbovlje)

Sobota 06.12. Ob 20.00 »ROCK KONCERT SKUPINE OKO«

Torek 09.12. Ob 9.30 in 10.30 »MEDVEDKA NA SNEGU« LUTKOVNI ABONMA (ZKD Trbovlje)

Ob 19.30 KONCERT ORKESTRA MANDOLINA (ZKD in DDT)

Sreda 10.12. Ob 18.00 OTVORITEV JSKD – »DIALOG V BARVAH«

(RAZSTAVA LJUBITELJSKIH LIKOVNIH UMETNIKOV OSREDNJE SLOVENSKE REGIJE)

Četrtek 11.12. Ob 19.30 ABONMAJSKA PREDSTAVA: KDO VAM JE PA TO DELU? (Café teater)

Kulturni center Delavski dom Zagorje

Četrtek, 4. 12. 2008 ob 19. uri, Miklavžev koncert – Tanja Žagar z gosti - velika dvorana Delavskega doma Zagorje

Ponedeljek 8.12. ob 17.00 podelitev listine – OBČINA PO MERI INVALIDOV

GALERIJA MEDIJA

Sreda, 3. 12. 2008, ob 18. uri otvoritev razstave udeležencev 45.

SLIKARSKE KOLONIJE IZLAKE - ZAGORJE

Prodaj

V centru Zagorja prodam 2,5 sobno stanovanje (stanovanjske površine 73,30 m²). Cena po dogovoru. Informacije na tel.: 041 482 141.

Šiviljstvo MAJA

GORDANA KOKIČ s.p.

Trg revolucije 16, 1420 TRBOVLJE
Tel.: 031 815 945Šivanje po meri in hitra popravila
GSM 031 815 945

Odrpoto:

Po., to., sre.: od 11.00 do 17.00

Čet., pet.: od 9.00 do 14.00

So.: od 8.00 do 12.00

NAROČILNICA ZA BREZPLAČNI MALI OGLAS

Moj naslov (ni za objavo):

mali oglasi

Mali oglasi so za fizične osebe brezplačni in jih pošljite z naročilnico na naslov: Uredništvo Zasavca, Cesta zmage 3, 1410 Zagorje ob Savi. Uredništvo si pridržuje pravico skrajšanja oglasa in spremembe teksta brez obvestila naročnika. Pridržujemo si tudi pravico, da zaradi zakonskih obveznosti ne objavljamo oglasov, ki oglašujejo storitvene dejavnosti, če zraven ni priložena kopija osebnega dokumenta. Za pravne osebe so oglasi plačljivi!

Srečni izžrebanec nagrade

2000 € - centov

je gospod **VIKI KAVŠEK**

iz Zagorja.

ČESTITAMO!

Vabimo vas spet k sodelovanju!

**Kupone za "Z ZASAVCEM V KINO" IN
NAGRADNO IGRO "2000 € centov" sprejemamo
do torka pred izidom naslednjega Zasavca.**

KUPON ZA

ŠT. 22

2000 €

Izmed vseh prispelih kupončkov bomo izžrebali srečnega dobitnika oz. dobitnico 2000 €-centov. Vabljeni k sodelovanju!

Ime in priimek:

Naslov:

Podpis:

Telefon in e-pošta:

Davčna številka:

Številka TRR:

vsi podatki so obvezni

Izpolnjene kupončke
pošljite na naslov:
GRAFIKA GRACER d.o.o.
Lava 7b, 3000 Celje
s pripisom: "za 2000 €-centov".

<http://www.dd-trbovlje.si/>
<http://www.kulturnidom-zagorje.si/>

Z ZASAVCEM V KINO!

Vsako številko časopisa Zasavc imate možnost dobiti 2+2 brezplačni kinovstopnici za ogled kinopredstave po Vaši želji v Zagorju ali Trbovljah. **št. 22**

Seveda pa morate odgovoriti na tokratno nagradno vprašanje:

Napišite ime in priimek vsaj ene igralkice iz filma
James Bond: KVANTUM SOČUTJA

Pravilne odgovore z Vašimi podatki (ime, priimek, naslov) ter pripisom kateri kino boste obiskali (Zagorje ali Trbovlje) pošljite na: Grafika Gracer d.o.o. - ZASAVC, Lava 7b, 3000 Celje.

Izmed vseh prispelih odgovorov bomo izžrebali dva srečna dobitnika dveh brezplačnih bonov za kinovstopnici. Bona boste lahko zamenjali za poljubni kinovstopnici na blagajnah kinodvoran v Trbovljah oziroma v Zagorju.

Uredništvo.

Tokratna srečna izžrebanca sta:
Petra Jurjec (Zagorje) in Nina Žnidar (Trbovlje)

Sponzorja: Zavod za kulturo - Delavski dom Trbovlje in Kulturni center - Delavski dom Zagorje.

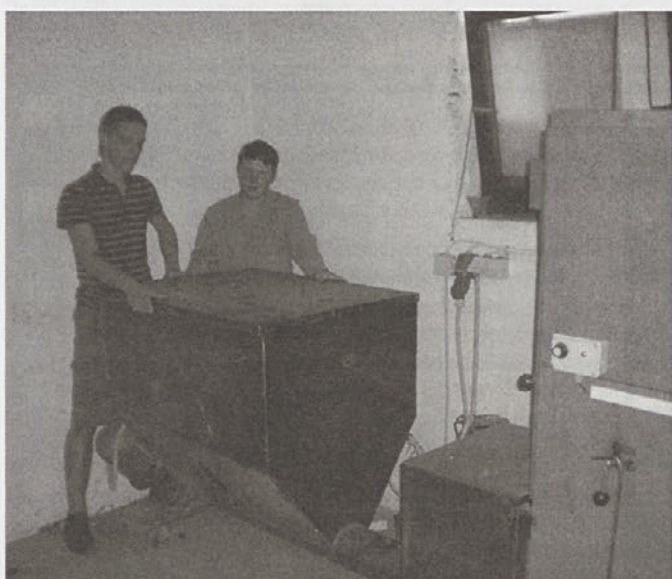
Zasavski dijaki osvojili Bruselj

Ekipa iz Srednje šole tehniških strok Šiška je s projektno nalogo "Biomasa - cenejše ogrevanje" ena izmed šestih zmagovalnih ekip na mednarodnem natečaju FuturEnergia, ki sta ga organizirala European Schoolnet in PlasticsEurope. Gre za velik uspeh na mednarodnem nivoju, saj je bilo v natečaj vključenih 30 evropskih držav, prispelo pa je 1016 prispevkov.

Evropsko šolsko omrežje European Schoolnet je v sodelovanju z Združenjem proizvajalcev plastike PlasticsEurope organiziralo mednarodni šolski natečaj Energija je naša prihodnost, na katerem so lahko učenci in dijaki predstavili svoje poglede in rešitve na naslednje teme: optimizirana raba virov energije, zadovoljevanje naraščajočih potreb po energiji, zadovoljevanje naraščajočih potreb po hrani, gradnja stanovanj za naraščajočo populacijo in pretvarjanje odpadkov v uporabne vire. Dijaki so morali izdelati multimedijsko predstavitev za izbrano temo v angleškem, francoskem ali nemškem jeziku. Na natečaju so lahko sodelovale šole in organizacije, ki izvajajo interesne dejavnosti, s sedežem v državah članicah Evropske unije, državah pristopnicah Evropske unije, državah kandidatkah za Evropsko unijo in članicah Evropske cone proste trgovine.

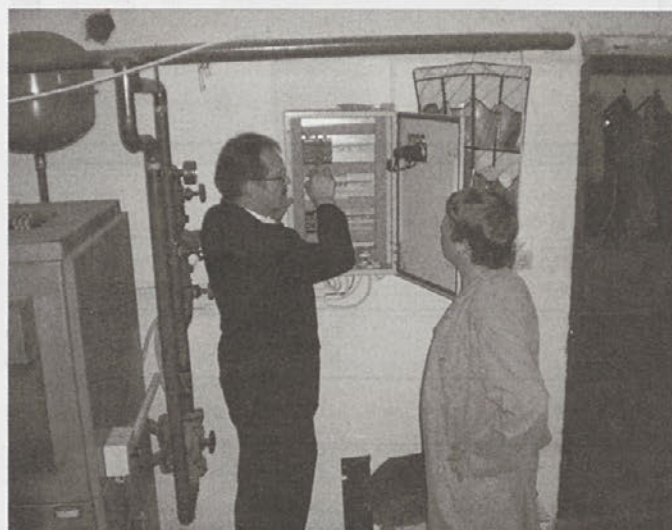

Andrej in Matevž pri predelani peči na lesne sekance

Matevž in Andrej pri zalogovniku za lesne sekance

Dijaka Andrej Bičanič (Zavrstnik, Šmartno pri Litiji) in Matevž Bregar (Spodnji Hotič) sta z mentorjem – učiteljem fizike in strokovnih predmetov s področja elektrotehnike Valentinom Peternelom in mentoricama – učiteljicama angleškega jezika Mirjo Mrovlje Pečnik ter Polono Petrovčič v Bruslju prejela nagrado za multimedijsko predstavitev "Biomasa - cenejše ogrevanje", ki je bila izdelana s pomočjo programske opreme PowerPoint. V svoji predstavitvi sta poudarila, da ima Slovenija na voljo veliko lesnih odpadkov, ki jih je mogoče porabiti za kurjavo, zato sta z nalogo želela ljudi spodbuditi k večji porabi biomase. V času naših starih staršev so ljudje pobirali lesne ostanke in jih porabili za ogrevanje stanovanjskih prostorov in sanitarne vode. Razširjena raba premoga, elektrike, kurilnega olja in zemeljskega plina in sodobnih kurilnih naprav je povzročila zmanjšanje rabe lesnih odpadkov. Tako v gozdovih naletimo na precejšnje količine vejevja, podrtih dreves, ostankov sečnje ipd, ki zmanjšujejo prehodnost, nemoteno rast novih dreves in so nenazadnje odlična gojišča za lesne škodljivce. Omejene zaloge fosilnih goriv pa nas silijo v rabo alternativnih virov energije, o čemer sta razmišljala tudi dijaka. V nalogi sta predstavila zgradbo, delovanje, upravljanje in prednosti predelane peči za centralno ogrevanje na lesne sekance. Čeprav je bila naloga natečaja izdelati samo multimedijsko predstavitev, pa sta dijaka s svojim prispevkom krepko presešla namen in cilje omenjenega natečaja. Gre za sodelovanje Andreja Bičaniča pri sami konstrukciji in izdelavi peči in za uporabo strokovnega znanja, spretnosti in sposobnosti, ki jih dijaki pridobijo v učnem procesu na omenjeni šoli. To pa je bil verjetno tisti element, ki je bil odločilen za tako visoko uvrstitev, kajti ravno v tej dejansko izvršeni aplikaciji se je prispevek razlikoval od ostalih. V ostalih multimedijskih predstavitvah so prevladovali idejne rešitve, reportaže obstoječih rešitev obravnavane tematike in futuristične kreacije.

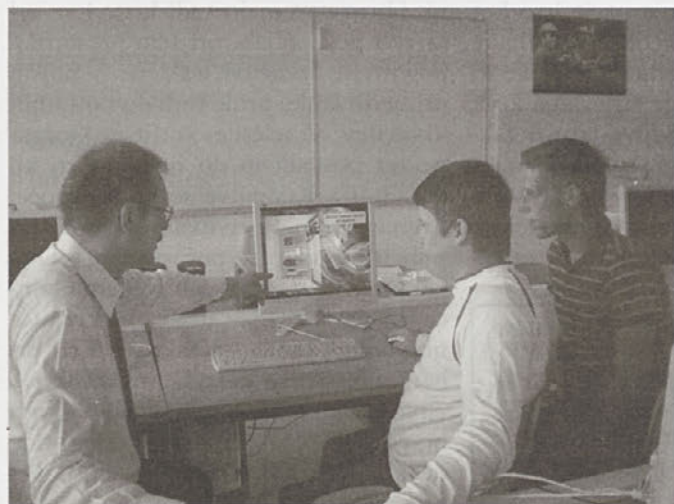

Valentin in Andrej preizkušata električno krmilje

Andrej Bičanič je v sodelovanju z Markom Kokovico izdelal predelavo peči na trda goriva v avtomatizirano peč na lesne sekance. Mehanski del projekta je izdelal Marko Kokovica. Električno instalacijo in električno krmilje pa je izdelal Andrej Bičanič. Za krmiljenje je uporabil prosto programirljivi krmilnik Logo, s katerim je možno enostavno spreminjati in nastavljati delovne parametre ali pa v celoti spremeniti program delovanja celotnega sistema. Dijak ugotavlja, da pri samem konstruiranju in izvedbi ni imel veliko težav, saj je potrebno znanje prejel na usposabljanju v okviru programa Elektrotehnik energetik poklicno tehniškega izobraževanja na omenjeni šoli.

Podelitev nagrad je potekala v Evropskem parlamentu v Bruslju v prisotnosti povabljenih novinarjev, evropskih poslancev ter drugih pomembnih uslužbencev in funkcionarjev Evropske Unije (John MacDonald - predstavnik kabineta Jana Figela evropskega komisarja za izobraževanje, usposabljanje, kulturo in mladino, Marc Durando - direktor evropskega šolskega omrežja, Wilfried Haensel - izvršilni direktor PlasticsEurope, Hanane Taidi - vodja projekta FuturEnergia, Holger Kraemer - nemški poslanec evropskega parlamenta, ...). Poleg Slovenije so bile prejemnice nagrad za posamezne kategorije še ekipe iz Poljske, Madžarske, Litve, Nemčije in Portugalske. Mentorju Valentinu Peternelu je bila za vloženo delo, t.j. 25 prispevkov, posebej izrečena pohvala za opravljeno kvalitetno delo in spodbujanje mladih k razmišljanju in ukrepanju na področju varstva okolja, rabe alternativnih virov energije, racionalne rabe energije in recikliranja odpadkov.

Dijaka na konzultaciji pri mentorju (Valentin, Andrej, Matevž)

Organizatorja natečaja sta poleg praktičnih nagrad, pokalov in priznanj poskrbela za letalski prevoz, vodene ekskurzije, nastanitev in prehrano. Zmagovalci natečaja so si ogledali kulturne znamenitosti Bruslja (Katedralo Sv. Mihaela, staro mestno jedro Bruslja, Kraljeva palača s parkom, Manneken pis, Pravosodna palača, ...). Pod posebnim strokovnim vodstvom so si ogledali razstavo okostij dinozavrov, katerih starost ocenjujejo celo do 125 milijonov let, in spoznali vlogo petrokemije pri restavracijskih postopkih. Prvi dan so prisostvovali tudi na prireditvi ob podelitvi nagrad natečaja Xperimania, kjer so bile predstavljene zanimive raziskovalne naloge s področja naravoslovja.

Ekipo SŠTS pred Evropskim parlamentom (Mirja, Valentin, Matevž, Andrej, Polona)

Slovensko ekipo je sprejela tudi evropska poslanka Ljudmila Novak, ki jim je razkazala prostore Evropskega parlamenta, kjer opravljajo svoje delo tudi slovenski poslanci evropskega parlamenta ter jim podelila priložnostna darila. Dijaki so se seznanili z zgradbo Evropskega parlamenta, delovanjem Evropske unije, vlogo odborov in komisij in delom poslancev. V spremstvu Stanovnika so si ogledali posamezne prostore, sejne dvorane ter delovne in družabne prostore. Člani ekipe so bili nad predstavitvijo delovanja EU in evropskim duhom, ki ga je čutiti v Bruslju na vsakem koraku zelo navdušeni.

Podroben ogled pokala po podelitvi nagrad in priznanj v Evropskem parlamentu

Dijaki in mentorji so v ta uspeh vložili veliko dela. Dijake je bilo potrebno najprej motivirati, jim posredovati ustrezne informacije in znanje. Dijaki so morali skladno z napotki mentorjev svoje izdelke večkrat preoblikovati in dopolnjevati. Na koncu so mentorji opravili ožji izbor, pri čemer so upoštevali ustreznost tematike, estetiko, izvirnost in ustreznost besedil v slovenskem in angleškem jeziku. Mentorji so večino dela opravili doma, volontersko, z entuziazmom in občutkom, da počnejo nekaj dobrega zase in za dijake. Za dijaka predstavlja omenjen uspeh pozitivno izkušnjo v njenem poklicnem usposabljanju in referenco, ki jo bosta lahko uveljavljala pri iskanju prve zaposlitve. Vtis dijakov je možno strniti v misel, ki jo je zapisal Andrej Bičanič: "S to zmago sem stopil stopnico višje na stopnišču mojega življenja".

Valentin Peternel

Računalniški ponedeljek

Aktivno obdobje bi se z zaključkom delovnega razmerja ne smelo zaključiti; ravno nasprotno: gonilo vsakdana bi moralo imeti center doma in ne na naslovu delodajalca.

Najbrž ravno od tod izhaja občutek praznine, ko se novo-pečeni upokoenci znajdejo brez osemurne točke, kamor usmerjajo pozornost. V želji, da bi učenje in delovanje potekalo celo življenje; da se za delo ne bi cenilo le strogo produciranje denarja, ampak tudi vsa obrobna dela, ki nam lepšajo svet in lajšajo dneve, je tudi v Hrastniku v teku že nekaj programov, ki omogočajo ustvarjalno preživljanje prostega časa.

V Knjižnici Antona Sovreta se vsak ponedeljek zbirajo računalniški navdušenci, ki v svojem tretjem življenjskem obdobju z znanjem ne dohajajo več svojih vnukov. Dodatne informacije o delovanju operacijskega sistema, urejanju besedil in sploh vsega, kar pade na pamet, v knjižničnih prostorih iz rokava stresa šolski "webmaster" Simon Medvešek, pa je tako tudi marsikateri računalniški oreh strt, še preden popokajo vsi kabli in poide potrpljenje.

Besedilo in slika: Mojca Trbovc

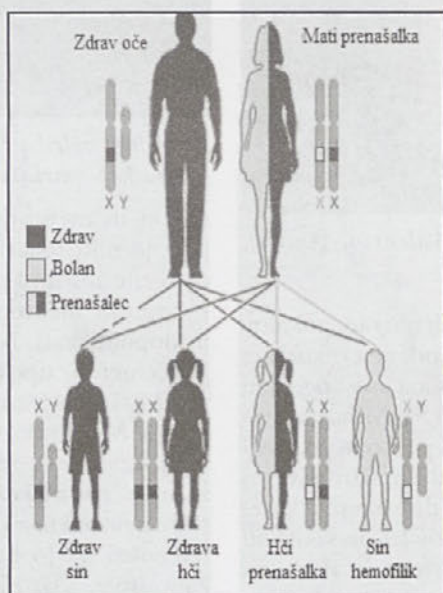
Hemofilija

Strjevanje krvi je proces pri katerem v krvi nastajajo strdki in je pomemben mehanizem odziva na poškodbe, kjer strdki ob raztrganju stene žile preprečijo uhajanje krvi, sproži pa se tudi proces celjenja rane. V organizmu obstaja sistem, ki preprečuje, da bi se kri znotraj ožilja strjevala in sistem, ki morebitne krvavitve v čim krajšem času zaustavi. Napaka v kateremkoli sistemu lahko vodi v hude motnje z nevarnimi posledicami.

Hemofilija je redka motnja strjevanja krvi, pri kateri gre za pomanjkanje ali odsotnost določenega faktorja strjevanja krvi (koagulacijskega faktorja). Pojavlja se v treh oblikah, odvisno od tega, kateri koagulacijski faktor je odsoten. Daleč najpogostejša oblika je hemofilija A, ki predstavlja 80% vseh hemofilij. Pri tej bolezni gre za pomanjkanje faktorja VIII, oziroma za manj kot 30% potrebne količine tega faktorja koagulacije. Deduje se recesivno na kromosomu X, kar pomeni, da se bolezen ne pojavi ob prisotnosti vsaj enega zdravega kromosoma X. Zaradi takšnega dedovanja so hemofiliki večinoma moški, ženske pa so večinoma le prenašalke bolezni ter zbolijo le v primeru ko sta prizadeta oba X kromosoma. Pri hemofiliji B (Christmasovi bolezni) gre za pomanjkljivo tvor-

bo faktorja IX. Najdemo jo pri 15% hemofilikov, dedovanje pa je isto kot pri hemofiliji A. Najredkejša oblika je avtosomno recesivna hemofilija C, ki je blaga oblika motnje strjevanja krvi, pri kateri je pomanjkljiva tvorba faktorja XI. Pri hemofiliji se pojavljajo krvavitve, ki niso hujše kot pri zdravih, temveč jih je težje zaustaviti. Po telesu se hitro pojavijo modrice, ob izraščanju zobovja opazimo krvavitve v dlesni.

Hitro nastanejo tudi krvavitve pri raznih poškodbah, pri tem pa so najpogostejše krvavitve v sklepe. V hujših primerih lahko pride tudi do notranjih krvavitev v telesne votline, možgane ter posledično do invalidnosti ali celo smrti. Krvavitve so ponavljajoče, nagnjenost h krvavitvam se veča do pubertete, nato se počasi manjša. Pojav krvavitev je različen glede na koncentracijo faktorjev strjevanja krvi. Če ima bolnik samo 1% faktorja VIII pri hemofiliji A, se nenadzorovane krvavitve pojavijo že ob najmanjši poškodbi, če je tega faktorja samo 5%, pride do krvavitev ob udarcu, urezu, puljenju zoba. Če ima bolnik višji odstotek faktorja VIII od navedenih, pride do krvavitev le ob večjih poškodbah. Diagnozo postavimo na osnovi klinične slike, laboratorijskih testov s katerimi ocenimo strjevanje krvi ter potrdimo z genetsko analizo. Zdravljenje je nadomeščanje manjkajočih faktorjev koagulacije, ki jih pridobivamo iz človeške krvne plazme ali z genskim inženiringom. Bolniki dobivajo redne intravenozne odmerke manjkajočih faktorjev po shemi, ob poškodbi pa si lahko sami vbrizgajo ustrezen komplet tega faktorja.

Slika 1:
primer dedovanja hemofilije A

Maja Knez, dr.med.

Naša glavna potreba v življenju je nekdo, ki nas bo pripravil narediti, kar zmoremo.

Ralph Waldo Emerson

Šestnajst malih bučk so povili v trboveljski porodnišnici v teh štirinajstih dneh meseca novembra – dvanajst fantkov in štiri deklice.

13.11.2008

Marjeta Flisek, Brezno 7, Laško – sin Tilen Škorjanc
Barbara Felser, Hotemež 7a, Radeče – hči Nina

14.11.2008

Nina Prosen, Ulica prvoborcev 4, Zagorje – sin Maj
Centrih Prosen

15.11.2008

Jasminka Selimović, Cesta 1.maja 20, Hrastnik – sin
Laris

16.11.2008

Nataša Dolanc, Opekarna 7, Trbovlje – sin Klemen
Bizjak

Maja Deniša, Grumova c. 1, Šmartno pri Litiji – sin
Jakob Deniša Erjavec

17.11.2008

Tjaša Kanduč, Gimnazijska cesta 15 c, Trbovlje – sin
Benjamin Kušter

18.11.2008

Manca Omahne, Loke pri Zagorju 57, Kisovec, Zagorje –
sin Rok

19.11.2008

Mojca Babič, Cesta T. Čeč 2, Trbovlje – sin Miha Ferjanič

20.11.2008

Edina Golotić, Log 28c, Hrastnik – sin Dino Hasič

Tina Rozman, Farčnikova kol. 54, Zagorje – hči Vita
Vukovič

Nataša Pišek, Trg revolucije 15, Trbovlje – sin Saš Vi-
rant

Mateja Oblak, Jama 11, Mavčiče – hči Manca

21.11.2008

Zulejha Merdanović, Log 18, Hrastnik – hči Melina

Barbara Leskovšek, Trg F. Kozarja 7, Hrastnik – Urh
Leskovšek Polak

22.11.2008

Yanely Soto Abreu, Ravenska vas 42, Zagorje – sin
Luis Andrej Čebin

Iskrene čestitke!

Na STPŠ Trbovlje za znižanje CO₂ in za pomoč v Darfurju

Dijaki in profesorji Srednje tehniške in poklicne šole Trbovlje so se v preteklem tednu pogovarjali o znižanju CO₂ in o grozodejstvih, ki se dogajajo v Darfurju. Tako so v sodelovanju s Slovenskim E-forumom pripravili v okviru projekta Sonček je in mi znižujemo CO₂ tematsko srečanje o tehnološkem razvoju in ekonomiki fotonapetostnih elektrarn ter se srečali s Tomom Križnarjem in si ogledali njegov dokumentarni film Dar Fur, vojna za vodo

Srednja tehniška in poklicna šola Trbovlje je v sodelovanju s Slovenskim E-forumom pripravila tematsko srečanje v okviru projekta *Sonček je in mi znižujemo CO₂*, kjer so predstavili fotovoltaike, ki sicer pokriva še zanemarljiv del potreb po električni energiji, a raste s spektakularno rastjo. Srečanje je bilo namenjeno dijakom prvih in četrth letnikov elektrotehnikov

in profesorjem kottudizunanjim gostom. Skupaj so postavili sončno elektrarno oziroma sončne zbiralnike ter proizvedli električno energijo, pri čemer pa ni bilo nobenih emisij plinov ali delcev v ozračje, nobenih emisij

v tla in tudi ne emisij hrupa. Kot zaključek srečanja je popoldne mag. Andrej Hanžič, asistent na mariborski Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko in eden od vodilnih strokovnjakov fotovoltaike v Sloveniji, spregovoril na višjem strokovnem nivoju o razvoju sončne elektrarne v svetu in o možnostih uporabe pri nas.

Prav tako pa so se dijaki STPŠ Trbovlje poučili o problematiki v Darfurju z ogledom dokumentarnega filma Toma Križnarja in Maje Weiss *Dar Fur, vojna za vodo*. Po ogledu filma jih je avtor in posebni odposlanec nekdanjega predsednika republike Janeza Drnovška **Tomo Križnar** pozdravil ter jim povedal marsikatero svojo izkušnjo iz Darfurja, jih opozoril na problematiko, ki zadeva vse nas, in jih v okviru Amnesty International povabil k podpisu peticije proti grozodejstvom zaradi vode in kršitvi človekovih pravic, s katerimi se prebivalci Darfurja srečujejo vsak dan.

Bodimo ambiciozni

Predsednik Republike Slovenije je na državni slovesnosti ob dnevu Rudolfa Maistra dejal, da moramo skrbeti za svoje narodne interese. Glede na kratko izkušnjo s suverenostjo pa je opozoril na tiste, ki slovenski narod opisujejo kot zamudniškega in opozoril, da si ne moremo privoščiti še ene zgodovinske zamude. »Zato moramo biti ambiciozni v naših domačih in mednarodnih dejavnostih,« je odločno poudaril slovenski predsednik. Pred dnevi smo dobili novo slovensko vlado, ki jo bo, po pričakovanjih glede na volilne izide, vodil Borut Pahor. Vlada je sestavljena iz lepega števila mladih ljudi, brez velike politične kilometrinerije, v njej pa je pristalo tudi pet ministrice, če zraven štejemo še ministrice brez listnice za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Janez Janša je kot predsednik največje opozicijske stranke izrazil skeptičnost glede uspešnosti nove vlade. Po njegovem mnenju je vlada sestavljena iz kandidatov, ki nimajo izkušenj kot ministri, razen enega, ki pa je glede na pretekli mandat, po besedah Janše, sporen. Spornosti omenjenega starega novega ministra na sicer novem stolčku ni preciziral.

Ob preštevaju ministrov, ki so bili imenovani na posamezna ministrstva, se dejansko pojavi vprašanje, kakšen je potencial večine od imen in priimkov, ki so se po novem znašla na vročih ministrskih stolčkih. Glede na finančno krizo, ki se kot kuga širi po svetu, bodo vladni stolčki dejansko vroči, če ne že kar žareči in le tisti bodo do konca na njih zdržali, ki imajo jeklene, na visoke temperature odporne zadnjice. Če že govorimo o odpornosti, sem povsem prepričan, da bo na razbeljeni površini sicer udobnega fotelja, dlje zdržal kakšen mlad, ambiciozen maček, kot neki star, že vsega sit in navečan mačkon. Poleg trdoživosti bo nova vladna ekipa nujno potrebovala narodno zavest in dovolj elana, da bo sposobna narediti preskok zaradi zgodovinskih zamud, s katerimi se je soočal slovenski narod v preteklosti pa tudi v svoji kratki zgodovini suverenosti.

Nova vladna ekipa je dovolj strokovno usposobljena, da lahko začne z delom. Videti je, da Borut Pahor ne namerava, kot je bilo do sedaj v navadi, podirati vsega, kar so pred njim dobrega naredili predhodniki. Dobro želi, kot je zaznati iz njegovih besed, še izboljšati, slabo zamenjati z novim. Novi predsednik vlade bo pri tem težko računal na razumevanje opozicije, prej nasprotno. Če je moder politik, pa bo znal tudi v primerih nekonstruktivne kritike najti pozitivne smernice in jih obrniti sebi in narodu v prid.

Rudolf Maister, ki je s svojimi komaj 4000 borci 23. 11. 1918, prevzel vojaško oblast v Mariboru, ni uspel zaradi velike vojaške moči. Zmagal je s svojo odločnostjo in ambicijami, ki jih je znal uresničiti. Samo upamo lahko, da je tudi nova, Pahorjeva vlada polna ambicij in idej kako jih uresničiti. V ambicijah in idejah pa zagotovo tiči skrivnost uspeha.

Mefisto

Ko zadiši po spominih

Te dni me je prijelo. Kruh bi pekla. Hm... Voj po svežem kruhu je zame nekako prazničen in ga vedno povežem z domačnostjo, s toplim zapečkom, mizo okrog katere odzvanja razposajeni otroški smeh, slišijo se besede, včasih tihe, potem odločne, pa zaupljive, hitre, glasne...žuborenje, ki ne presahne. Predstavljam si, kako se v krušni peči peče kruh, včasih tudi slastna potica, ki nam je bila doma, še topla, nekoč prepovedana. Pa ravno takšno imam najrajši! Ko je stara dan, dva ali še več, mi za njo ni mar. Sveža potica, kruh, žemljice in drugo pecivo...uff, užitek.

Takrat, ko je bila hrana še luksuz, je bilo to zame nekaj najlepšega, večinoma nedosegljivega. Mati bi pečeno kaj hitro pospravila, ker »... boste od toplega zboleli«. Moje nosnice pa so potovale proti shrambi in v nedolžnem navdušenju sladostrastno uživale v vonjavah, ki so jih širile dobrote pred široko razprtimi otroškimi očmi in rokami, ki bi jih najraje zgrabile in se grele na njihovi omamno dišeči toploti.

V rudarskih kolonijah, kjer so živeli knapi, so bile nekoč skupne krušne peči značilne oblike, kjer je bilo treba pravočasno narediti vrsto, posebno ob velikih praznikih in konec tedna, ko so knapovske žene peklo za svoje družine. Preko vrste ni bilo mogoče do peči.

Naša domača stara krušna peč že leta in leta počiva. In ves ta čas mama obljublja, da bo spet pekla. Medtem je v ognju neke druge peči končal stari lopar in metla iz koruzne slame je strohnela. Vsi po vrsti obljubljam, da bomo vse to ponovno dobili in bomo to zimo zagotovo zakurili v peči, ki jo je nekoč, ko smo bili še majhni, ata sezidal iz lončenih delov, ki jih je nekje dobil, saj so bili novi predragi.

Na njej smo posedali, sušili sadje, a enkrat smo v njej celo pekli pujska! Joj, kako je bilo veselo! Čisto po predpisih je imel v ustih lepo rdeče jabolko, a na čelu mu je bilo celo napisano ime. Pepi. Imeli smo tudi »glavnega peka« s predpasnikom in pivom, da se ne bi Pepi v peči mučil in od žeje revček osušil. »Glavni« ga je pridno zalival in vmes hladil svoje razgreto grlo, a Pepi, ubožček, je menjal barvo. Nekako bled je bil v začetku, kar skrbela nas je ta njegova bledoličnost. Pa smo se trudili z »glavnim« na čelu, da mu nekako povrnemo vsaj malo zdrave življenjske barve. Ne boste verjeli - uspelo nam je.

Otrpli udi so se lepo pregrel in Pepi je počasi dobival bolj zdravo, najprej nežno rožnato, ki je počasi prehajala v zlato rumeno barvo. Parfum ni bil potreben, saj je začelo tako omamno dišati, da se niso samo naše nosnice blaženo širile, tudi mačke so se priliznjeno smukale okrog naših nog, a sosedov kuža je postajal vse bolj nemiren.

O, Pepi, Pepi, kje so tisti zlato rumeni časi!

V času zamrznjene, napol kuhane in pripravljene hitre, z aditivi obogatene hrane pogrešamo njegov čistokrven okus in enostavnost. Holesterol mu je bil tuj, saj je pristo tekal po dvorišču in maščoba ni preveč obogatila njegovega lepo zaobljenega telesa.

Ko je Pepi zapustil krušno peč, je mama spekla še kruh, ki se je navzel vonjav in užitki v slavo pujska so se le stopnjevali.

Nič! Sem že zamesila testo. Krušne peči nimam. Pečica z ventilatorjem jo bo pač morala nadomestiti. Pepi je ostal tam nekje v preteklosti, pri meni pa bo zadišalo po sveže pečnem kruhu, ki mi ga nihče več ne bo branil, in spominih na otroštvo.

St.R.

Center

Tehnike, gradnje in pohištva Sevnica
Savska cesta 20 b, Sevnica, tel.: 07 816 32 10

OTVORITEV, KI RAZVESELJUJE ...

Pri nakupu
nad **200 EUR**
jedilni servis - 30 delni
nad **60 EUR**
DVD Mercator
10/1
BREZPLAČNO

LCD TV
Philips 42PFL3312
diagonala 107 cm,
599,99 EUR

10%
prihranka

Regal Stil

fiksní sestav, korpus in ličnice bukev-B3, stranice debeline 33 mm, robovi obdelanimi z 1 mm ABS, dim.: 262 x 200 x 57 cm
Redna cena: 470,00 EUR

423,00 EUR

Vabljeni na otvoritev prenovljenega Centra v petek, 28. novembra 2008, od 10. ure dalje.

- zabavala vas bo **Natalija Kolšek**
- izkoristite **izjemno otvoritveno ponudbo** do 10. 12. 2008
- **vsak kupec prejme darilo** 10 DVD medijev ali jedilni servis (ob nakupu nad 60 ali nad 200 EUR)
- vsem kupcem, ki boste na dan 28. 11. 2008 opravili nakup s kartico Mercator Pika, bomo **podarili dvakrat toliko pik**

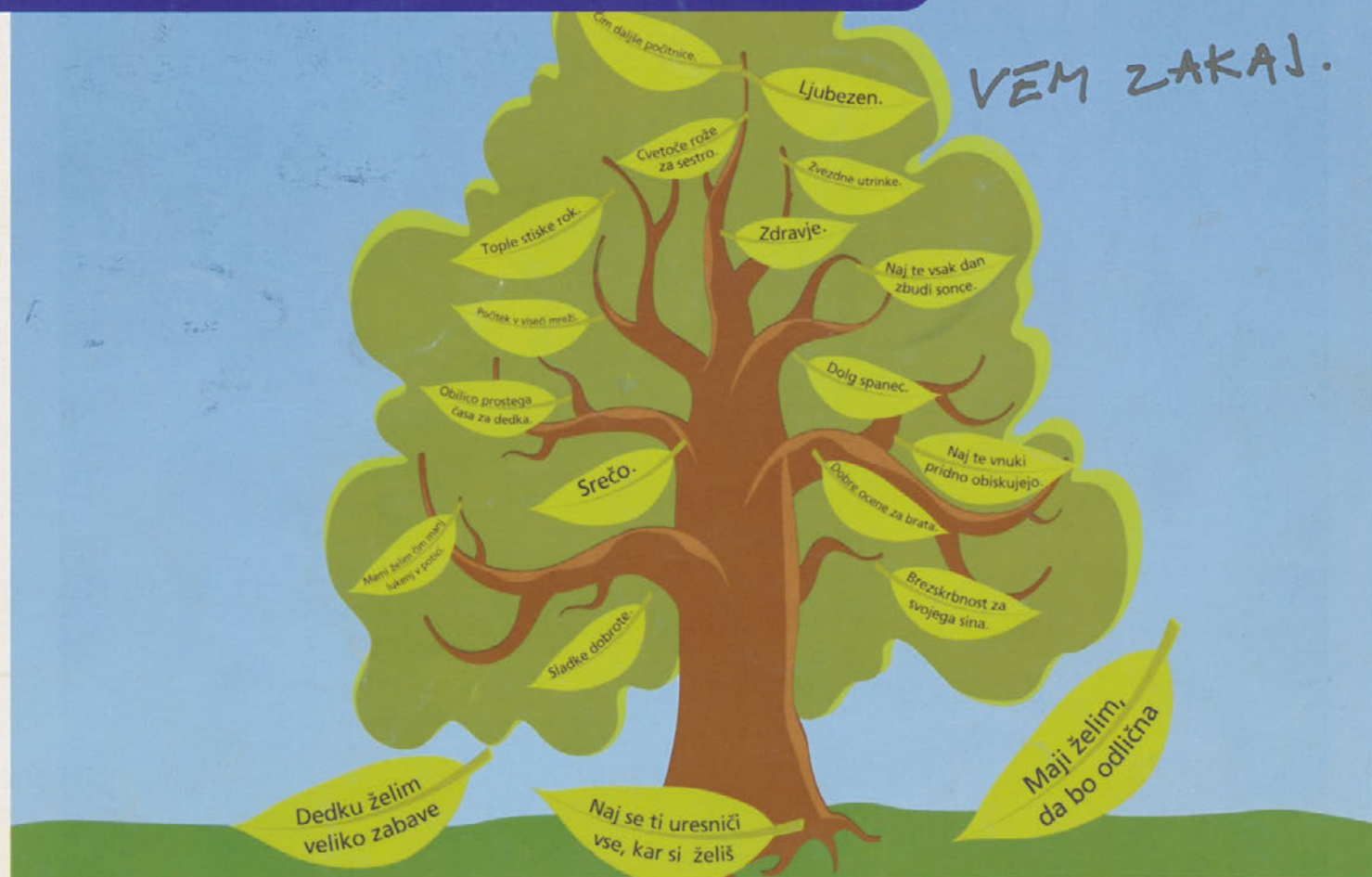

36%
prihranka

Pralni stroj
Bosch WAA 24261BY
energijski razred A+, A, B,
dim. v/S/g: 85 x 60 x 59 cm
Redna cena: 471,12 EUR
299,90 EUR

In kaj boste vi zaželeli svojemu družinskemu drevesu?

In kaj jim boste zaželeli čez deset let? Ni nujno, da odgovor poznate že danes, zagotovo pa boste vsi tudi takrat potrebovali finančna sredstva. Pametno je poznati načine kako sredstva plemeniti skozi čas ter zraven biti življenjsko zavarovan. Z življenjskimi zavarovanji NLB Vite, življenjske zavarovalnice, lahko poskrbite za uresničitev vaših želja in brezskrbno prihodnost vaše družine. **Naj vaše družinsko drevo še naprej uspešno raste.**

Ob sklenitvi katere koli storitve NLB Vite do 31. decembra, boste prejeli posebno novoletno darilo.

Za več informacij se oglasite v najbližji NLB Poslovalnici, pokličite na brezplačno telefonsko številko 080 1585 ali poiščite informacije na spletni strani www.nlbvita.si.

NLB Vita

Življenjska zavarovalnica

www.nlbvita.si

Zavarovalnica, ki trži in sklepa zavarovanje: NLB Vita, življenjska zavarovalnica d.d., Ljubljana | Zavarovanje tržijo: Poslovne enote NLB d.d. in Banke Celje. Banki pri tem nastopata kot zavarovalna posrednika ter za donose in izplačila glavnice ne jamčita. Življenjska zavarovanja niso depoziti in niso vključena v sistem zjamčenih vlog, a | NLB Vita, življenjska zavarovalnica d.d. Ljubljana jamči za izplačilo v višini zavarovalnih vsot. Pri naložbenih življenjskih zavarovanjih je donos odvisen od gibanja vrednosti enot investicijskih skladov. Tveganje, da bi bil znesek izplačila ob zaključku življenjskega zavarovanja nižji od zneska vplačila, prevzema sklenitelj zavarovanja.